

Raport
zespołu oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 15-17 kwietnia 2010 r.
na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego dotyczącej oceny jakości kształcenia
na kierunku „administracja” na poziomie studiów pierwszego i drugiego
stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich.

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu Oceniającego.

Wizytację przeprowadził Zespół Oceniający w składzie: dr hab. Stanisław Leszek Stadniczeńko (przewodniczący, członek PKA), dr hab. Krzysztof Skotnicki (ekspert PKA), dr Piotr Sitniewski (członek PKA), mgr Adam Szot (ekspert ds. formalno – prawnych PKA), Tomasz Lewiński (przedstawiciel PSRP, ekspert PKA).

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Państwowa Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. Poprzednia akredytacja PKA odbyła się w 2004 roku, a Prezydium Komisji pozytywnie oceniło kształcenie na kierunku „administracja” (uchwała nr 1128/2004).

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Władze Uczelni stworzyły bardzo dobre warunki do pracy zespołu wizytującego.

Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię Raportu Samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji dotyczącej: organizacji Uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, jego pracownikami i studentami ocenianego kierunku oraz przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.

Uniwersytet Wrocławski we wszystkich swych sferach działalności opiera się na dwóch fundamentalnych wartościach: prawdzie i wolności, wyrażając poglądy oraz akceptując ducha i podstawowe zasady wyrażone w bolońskiej „Magna Carta Uniwersytetów Europejskich”. W swej działalności nawiązuje do wielowiekowych polskich i europejskich tradycji akademickich. Utrzymuje ścisłe związki z innymi uczelniami w regionie śląskim, w kraju i

zagranicą uczestnicząc w pracach naukowo badawczych. Europejski charakter Uniwersytetu, jako uczelni otwartej i tolerancyjnej, dodatkowo podkreśla jego położenie kulturowe i geograficzne na pograniczu trzech kultur: polskiej, czeskiej i niemieckiej. Chroni i rozpowszechnia dorobek pokoleń oraz wnosi własny, niejednokrotnie oryginalny wkład do kultury przez twórczą pracę badawczą i rozwijanie kształcenia. Uniwersytet Wrocławski spełnia swoją misję w szczególności poprzez prowadzenie badań naukowych, kształcenie, ochronę, pielęgnowanie o kontynuację dziedzictwa intelektualnego przeszłości, zachowanie autonomii akademickiej i niezależności politycznej, które służą budowaniu społeczeństwa demokratycznego opartego na uniwersalnych prawach człowieka. Stwarza szeroką współpracę z partnerami zagranicznymi w działalności naukowo - badawczo – dydaktycznej, wymianę pracowników i studentów. Stwarza studentom możliwości uczestniczenia w życiu uczelni poprzez wspieranie ich działalności samorządowej, naukowej i kulturalnej. Misję swoją realizuje poprzez troskę o uczynienie z uczelni miejsca spotkań i wymiany myśli naukowych i twórczych stając się źródłem życia intelektualnego dla miasta, regionu i kraju.

W celach strategicznych uczelni znajdują się zadania związane z podniesieniem poziomu badań naukowych oraz wzmocnienie oraz rozwój kadry naukowo – dydaktycznej uczelni, podniesienie jakości kształcenia, zwiększenie atrakcyjności poprzez rozwijanie oferty dydaktycznej, poprawę warunków kształcenia i prowadzenia badań naukowych. W wytyczonych celach znajduje się również aktywne uczestnictwo Uniwersytetu w rozwoju Dolnego Śląska i Polski oraz integracja społeczności akademickiej Wrocławia i Śląska poprzez zacieśnianie współpracy dydaktycznej i naukowej z uczelniami. Wyzwaniem strategicznym jest pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania i usprawnianie procesu zarządzania Uniwersytetem.

Władze Uniwersytetu Wrocławskiego czytelnie i z właściwymi sobie akcentami określiły misję Uczelni w środowisku, określając poczesne swe miejsce na rynku edukacyjnym. Wskazuje na nieprzemijające wartości i ich kultywowanie w przyszłości w działalności naukowej, badawczej i dydaktycznej, podkreślając zachowanie autonomii akademickiej i niezależności politycznej. Docenia się również znaczenie ocenianego kierunku studiów, które wyrażone jest w misji i wyzwaniach stojących przed Wydziałem Prawa, Administracji i Ekonomii.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Organy Uczelni oraz Wydziału zostały powołane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Składy Senatu oraz Rady Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii są zgodne z przepisami powszechnie obowiązującymi oraz Statutem Uczelni.

Zakres spraw regulowanych uchwałami Senatu jest zgodny z jego statutowymi oraz ustawowymi kompetencjami. Senat wywiązał się z obowiązku ustawowego w zakresie art. 169 ust. 2 ustalając warunki i tryb rekrutacji oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach, podając uchwałę do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy i przesyłając ją ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego.

Senat wywiązał się także z obowiązku wynikającego z art. 130 ust. 2 ustawy, tj. określił zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych. Wysokość pensum dydaktycznego została określona w sposób zgodny z art. 130 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

Rektor jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscem pracy na podstawie mianowania i w prawidłowy sposób wywiązuje się z obowiązków wynikających z art. 35 ust. 1 ustawy.

Opłaty za wydawane dokumenty zostały ustalone przez Rektora zgodnie z dyspozycją § 20 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634 z późn. zm.).

Rada Wydziału wywiązuje się z obowiązków ustawowych przewidzianych art. 68 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym dla podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, uchwalając plany studiów i programy nauczania dla poszczególnych kierunków.

Zgodnie z przepisami art. 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym Dziekan jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscem pracy (na podstawie mianowania).

Z obowiązku nakładanego w art. 130 ust. 5 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym na kierownika jednostki organizacyjnej, tj. ustalenia szczegółowego zakresu i wymiaru obowiązków nauczycieli akademickich, wywiązują się kierownicy katedr lub dyrektorzy instytutów (w przypadku gdy w ramach instytutu nie funkcjonuje katedra).

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych.

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii jest jednym z dziesięciu wydziałów w Uniwersytecie Wrocławskim. Obecna struktura Wydziału składa się z czterech Instytutów podzielonych na zakłady specjalistyczne (Instytut Historii Państwa i Prawa, Instytut Nauk Administracyjnych, Instytut Nauk Ekonomicznych oraz Instytut Prawa Cywilnego) oraz jedenastu Katedr (Katedra Doktryn Politycznych i Prawnych, Katedra Prawa Konstytucyjnego, Katedra Teorii i Filozofii Prawa, Katedra Prawa Międzynarodowego i Europejskiego, Katedra Prawa Finansowego, Katedra Prawa Karnego Materialnego, Katedra Postępowania Karnego, Katedra Kryminologii i Prawa Karnego Gospodarczego, Katedra Kryminalistyki, Katedra Prawa Karnego Wykonawczego, Katedra Prawa o Wykroczeniach i Karnego Skarbowego). Ponadto w strukturze Wydziału funkcjonuje Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej, Pracownia Ekspertyz Prawnych, Pracownia Nauczania w Językach Obcych, Pracownia Informatyczna, Studia Doktoranckie Nauk Prawnych i Biblioteka. Poszczególnymi Instytutami, Katedrami i Zakładami kierują samodzielni pracownicy naukowo dydaktyczni. **Struktura organizacyjna ocenianej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowo – dydaktycznych uznać należy za prawidłową, bowiem zabezpiecza zadania stawiane przed tą jednostką.** Władze Wydziału wpisując się w realizację misji i strategii Uniwersytetu w zakresie zarządzania tą jednostką planują dostosowanie struktur organizacyjnych oraz kwalifikacji pracowników administracji do nowych potrzeb i warunków działania. Zmierzają do rozwoju informatyzacji Wydziału (m.in. pełne wdrożenie USOSa). Utrzymanie tempa przygotowywania i wysokiej jakości doktoratów i habilitacji. Stworzenia systemu osiągnięć pracowników naukowych. Rozszerzenie zakresu i form uczestnictwa w projektach badawczych, w tym zagranicznych, tworzenie interdyscyplinarnych zespołów badawczych, stałe doskonalenie planów studiów i programów nauczania w związku z rozwojem zawodów prawniczych „tradycyjnych” i „nietradycyjnych”. Uzupełnienie i uszczelnienie wydziałowego systemu zapewnienia jakości kształcenia, udział studentów w ewaluacji drogą elektroniczną. Sięganie po metody kształcenia na odległość oraz utrwalenie praktyki organizowania wydziałowych konferencji dydaktycznych.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	20 850	4 377	1 291	113
Studia niestacjonarne	15 717	6 515	183	88
Razem	36 567	10 892	1 474	201

Wnioski: Uczelnia spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych jest większa od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych. Osoby studiujące w formie stacjonarnej (nie uwzględniając uczestników studiów doktoranckich) stanowią ok. 57% ogółu. Tendencji ogólnouczelnianej nie powielają proporcje zaobserwowane w podstawowej jednostce organizacyjnej, gdzie studenci stacjonarni to ok. 40% wszystkich.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie prawa i w zakresie nauki o administracji.

Posiada także uprawnienia do kształcenia na kierunkach:

- administracja – studia I i II stopnia (pozytywna ocena PKA z 25 listopada 2004 r.),
- prawo – jednolite studia magisterskie (kierunek aktualnie po raz pierwszy oceniany przez PKA),
- ekonomia – studia I i II stopnia (pozytywna ocena PKA z 9 listopada 2006 r.),

Na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii prowadzone są również:

- stacjonarne studia doktoranckie (czteroletnie),
- niestacjonarne zaoczne studia doktoranckie (czteroletnie).

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I	314	229	543
	II	318	179	497
	III	355	227	582
II stopnia	I	279	529	808
	II	259	649	908

Jednolite studia magisterskie	I	-	-	-
	II	-	-	-
	III	-	-	-
	IV	166	215	381
	V	176	494	670
Razem		1 867	2 522	4 389

Wnioski: Dostrzegalne jest niesłabnące zainteresowanie studiami na kierunku „administracja”. Nawet biorąc pod uwagę odsiew następujący na kolejnych latach studiów można stwierdzić, iż popularność kierunku (niezależnie od stopnia i formy studiów) utrzymuje się na stałym poziomie.

Proporcje ilości studentów studiujących na kierunku „administracja” na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pokrywają się z ogólnymi tendencjami Wydziału (studenci stacjonarni stanowią ok. 43%, a niestacjonarni ok. 57%).

Wnioski:

Dokonana analiza pozwala na stwierdzenie, iż spełnione są wymagania dotyczące spraw będących w kręgu zainteresowań tej części raportu. Organy Uczelni podejmują w sposób prawidłowy decyzje, zgodnie z ustawowymi i statutowymi kompetencjami. Uczelnia posiada możliwości realizacji misji, zamierzonych celów strategicznych w środowisku działania.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

1.1 Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia, tj. czy zakładane cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne, które uzyskają absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw, w tym umiejętności stosowania w praktyce zdobytej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem, kontynuacji kształcenia przez całe życie, a także czy przewidziano udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz uwzględniono potrzebę dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy.

Kształcenie w Uniwersytecie Wrocławskim na kierunku administracja odbywa się według różnych programów studiów.

Studenci, którzy podjęli naukę od 1 października 2008 r. studiują według nowego planu i programu studiów i na nim skoncentrowana była uwaga Zespołu Oceniającego. Są to studia na dwóch poziomach studiów – I i II stopnia, czyli odpowiednio studiów: licencjackich i magisterskich. Ponadto wygaszane są tzw. stare plany studiów, które stanowią podstawę prowadzenia zajęć na obecnym III roku I stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych oraz IV i V roku jednolitych studiów magisterskich; studia te realizowane są jednak przy uwzględnieniu treści kształcenia z nowych programów studiów.

Określone przez Uczelnię struktura kwalifikacji absolwenta i sylwetka absolwenta w pełni pokrywają się z kwalifikacjami i sylwetką absolwenta przyjętymi w standardzie kształcenia (rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki – Dz. U. Nr 164, poz. 1166) dla tego kierunku studiów (w zasadzie są ich powtórzeniem). Są one takie same dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

W przedstawionych do oceny materiałach nie ma wprowadzić takich, które pozwalają na stwierdzenie udziału pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz uwzględnienia potrzeb dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy, można jednak przypuszczać, iż ma to miejsce. Za domniemaniem takim przemawia aktywność pozanaukowa pracowników Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, którzy pełnią wiele funkcji i zajmują liczne stanowiskach w organach władzy wykonawczej (w administracji rządowej i samorządowej), jak i sądowniczej. Jest to doświadczenie, które pozwala na wpływanie na stosowne kształtowanie programu nauczania.

1.2 Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia.

Zespołowi oceniającemu PKA została przedstawiona podjęta na podstawie art. 169 ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. nr 164, poz. 1365 z późn. zm.) uchwała nr 62/2008 Senatu UW r z dnia 28 maja 2008 r. w sprawie określenia zasad i trybu rekrutacji na I rok studiów w roku akademickim 2009/2010.

Przyjmowanie następuje w wyniku postępowania kwalifikacyjnego. Jest ono zróżnicowane w zależności od poziomu studiów.

W przypadku stacjonarnych i niestacjonarnych (zaocznych) studiów administracyjnych licencjackich jest to konkurs świadectw uwzględniający wyniki na maturze tzw. nowej i starej oceny z historii, języka obcego oraz przedmiotu do wyboru spośród języka polskiego, WOS lub geografii. Limit miejsc jest dzielony proporcjonalnie między kandydatów z „nową” i „starą” maturą. Kandydaci przyjmowani są według kolejności na liście rankingowej aż do wyczerpania miejsc. Rozwiązanie to nie odbiega od przyjmowanego w innych uniwersytetach. Należy również dodać, że bez egzaminu przyjmowani są laureaci i finaliści czterech olimpiad: historycznej, wiedzy o Polsce i świecie współczesnym, wiedzy o prawach człowieka oraz wiedzy o Unii Europejskiej (organizowanej przez Wyższą Szkołę Humanistyczną w Pułtusku); prawo to przysługuje tylko raz i wyłącznie w roku, w którym kandydat zdał maturę.

Sposób rekrutacji studentów na stacjonarne i niestacjonarne (zaoczne) studia drugiego stopnia na kierunku administracja jest zróżnicowany w zależności od tego, czy kandydat jest absolwentem administracyjnych studiów licencjackich na WPAiE UW r czy też nie. Preferowani są własni absolwenci, którzy składają jedynie wymagane dokumenty, przy czym na studia stacjonarne dotyczy to wyłącznie absolwentów studiów stacjonarnych. Pozostali kandydaci, a więc w przypadku rekrutacji na studia stacjonarne także absolwenci niestacjonarnych studiów administracyjnych na kierunku administracja na WPAiE UW r składają testowy anonimowy egzamin zawierający 100 pytań (50 z historii administracji i 50 z prawa administracyjnego) o charakterze zamkniętym z jednokrotnym wyborem. Pytania są opracowane na podstawie podręczników, które są podane do wiadomości publicznej w materiałach dotyczących rekrutacji.

Uczelnia dysponuje autonomią w określaniu kryteriów przyjęć na studia. Przyjęte rozwiązania są zatem w pełni dopuszczalne, chociaż musi zastanawiać brak zaufania do własnych absolwentów niestacjonarnych studiów na kierunku administracja, którzy nie są

zwalniani ze egzaminu wstępnego na stacjonarne studia drugiego stopnia na kierunku administracja.

1.3 Ocena realizacji programu studiów, z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia, tj. czy przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, a także ocena spełnienia wymagań określonych w standardach, w tym analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia z obowiązującymi w czasie ich realizacji standardami.

Ocenie podlegają również: sekwencja przedmiotów, oferta zajęć do wyboru i stopień internacjonalizacji kształcenia.

Jak zaznaczono wcześniej (Część II pkt.1.1 II Raportu), że realizacja programu studiów jest zgodna z deklarowanymi celami kształcenia na kierunku administracja, co pozwala przyjąć, iż absolwent I jak i II stopnia studiów posiada zakładane (w tym także w standardach) kwalifikacje.

O ocenie takiej decyduje dokonana analiza planów i programów nauczania, sylabusów, wizytacje zajęć, jak i analiza przedłożonych prac licencjackich i magisterskich (o elementach tych szerzej również w dalszych częściach Raportu).

Podstawowym analizowanym dokumentem była:

- uchwała Rady Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii z dnia 30 czerwca 2008 r. w sprawie *przyjęcia planu studiów i programu nauczania na kierunku Administracja w roku akademickim 2008/2009*

oraz nowelizujące ją uchwały:

- nr 9/2009 z dnia 16 lutego 2009 r. w sprawie *zmian w planie studiów na kierunku Administracja Studia Stacjonarne i Niestacjonarne Administracji drugiego stopnia od roku akademickiego 2009/2010*

- nr 24/2009 z dnia 28 września 2009 r. w sprawie *zmian w planach i programach nauczania na stacjonarnych i niestacjonarnych (zaocznych i wieczorowych) studiach administracji I i II stopnia*

- nr 31/2009 z dnia 14 grudnia 2009 r. w sprawie *zmian w planach i programach nauczania na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych (zaocznych i wieczorowych) administracji I i II stopnia*

Podział przedmiotów na podstawowe, kierunkowe, do wyboru i inne jest zgodny ze standardami i powszechnie przyjmowany we wszystkich uczelniach.

Ogólna liczba godzin przeznaczonych na poszczególne grupy przedmiotów jest wyższa od przewidzianej w standardach. Przykładowo w przypadku przedmiotów podstawowych, na studiach stacjonarnych I stopnia wynosi 540 godzin przy wymaganych 360 godzinach, natomiast na studiach stacjonarnych II stopnia wynosi 194 przy wymaganych 120 godzinach (w Raporcie samooceny jest w tym drugim przypadku mylna informacja na niekorzyść ocenianego Wydziału). Podobnie jest w przypadku studiów niestacjonarnych.

W przypadku przedmiotów podstawowych liczba godzin potrafi być nawet dwukrotnie większa od minimum określonego w standardach (np. na I stopniu prawo konstytucyjne 90 godzin przy wymaganych 45 godzinach) i tylko w przypadku jednego przedmiotu na studiach I stopnia jest taka sama jak w standardach (postępowanie administracyjne – 45 godzin).

Grupa przedmiotów kierunkowych jest zgodna z grupą przedmiotów kierunkowych określonych w standardach.

Grupa przedmiotów do wyboru na studiach I stopnia obejmuje poza przedmiotami ze standardów również: prawo karne gospodarcze; techniki organizatorskie i decyzyjne; postępowanie podatkowe; podstawy rachunkowości, administrację porównawczą; podstawy prawa handlowego; prawo zagospodarowania przestrzennego.

Grupa innych przedmiotów na I stopniu studiów obejmuje: podstawy logiki praktycznej; technologię informatyczną; prawa człowieka i system ich ochrony; organizację ochrony środowiska i wychowanie fizyczne.

W przypadku studiów niestacjonarnych I stopnia należy stwierdzić prowadzenie zajęć z przedmiotów podstawowych w wymiarze godzin niższym niż przewidziane w standardach. Dotyczy to tak ważnych przedmiotów jak: prawo administracyjne – 60 godzin przy wymaganych 75 godzinach oraz postępowanie administracyjne – 30 godzin przy wymaganych 45 godzinach. Musi budzić to niepokój. W przypadku innych przedmiotów podstawowych liczba godzin jest zgodna ze standardami bądź wyższa od standardów.

Podobnie na niestacjonarnych studiach II stopnia liczba godzin z przedmiotu podstawowego fundusze strukturalne i system finansowania projektów UE jest niższa od przewidzianych w standardzie 30 godzin i wynosi tylko 22 godziny, co łącznie powoduje, iż nie jest wypełniona przewidziana dla grupy przedmiotów podstawowych ogólna liczba 120 godzin, lecz jest ich jedynie 112. Powinno to ulec zmianie, najlepiej od najbliższego roku akademickiego.

Sekwencja przedmiotów nie budzi uwag.

1.4 Ocena systemu ECTS.

O punktacji ECTS stanowi bardzo ogólnie Regulamin studiów stanowiącym załącznik do Zarządzenia nr 89/2006 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 3 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Wrocławskim, jednak bez żadnych wskazówek dotyczących zasad ustalania liczby punktów za poszczególne przedmioty. Pewne rozwinięcie zawarte jest w uchwale nr 5/2010 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 27 stycznia 2010 r. w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących uchwalania planów studiów i programów nauczania oraz programów i planów studiów podyplomowych oraz kursów dokształcających. W § 6 ust. 1 ustanawia ona wytyczne dotyczące zasad przyznawania punktów ECTS, przyjmując zasadę, iż jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od przeciętnego studenta 25-30 godzin pracy oraz minimalną liczbę punktów do uzyskania przez studenta w trakcie nauki na studiach I i II stopnia. Uwagę zwrócić również należy na treść ust. 5, który przewiduje, iż w przypadku, gdy czas trwania studiów niestacjonarnych jest dłuższy niż czas trwania odpowiednich studiów stacjonarnych, całkowita liczba punktów przewidzianych programem studiów niestacjonarnych jest równa liczbie punktów przewidzianych programem odpowiednich studiów stacjonarnych na tym samym kierunku studiów i poziomie kształcenia, zaś liczba punktów przewidzianych planem studiów dla semestru i roku studiów niestacjonarnych ulega odpowiedniemu zmniejszeniu.

Na ocenianym kierunku liczba punktów ECTS określona została w programach studiów przyjmowanych przez Radę Wydziału. Ogólna liczba punktów, które student ma osiągnąć w ciągu roku studiów i całych studiów jest zgodna z wymogami, czyli 60 punktów rocznie. Analiza liczby punktów przyznawanych za poszczególne przedmioty pozwala stwierdzić, iż jest ona uzależniona od tego, czy jest to przedmiot z grupy przedmiotów podstawowych czy innej oraz od liczby godzin przeznaczonych na dany przedmiot. Tym kierują się generalnie rady wydziałów ustalając punktację ECTS, nie mam dlatego uwag do tej punktacji.

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej (z części studenckiej).

Studenci Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii kierunku administracja negatywnie oceniają dostępność do informacji związanych z tokiem i przebiegiem studiów. Główne zastrzeżenia dotyczą ubogiej zawartości strony internetowej oraz znikomą dostępność do sylabusów przedmiotów. Studenci oczekują od sylabusów wcześniejszego podawania w nich zasad zaliczenia przedmiotów, w tym obowiązkowej literatury oraz określenia umiejętności, które dzięki temu nabędą. Studenci podkreślają, że zasady zaliczenia przedmiotu są

podawane, jednak wcześniejsza ich znajomość byłaby przydatna. Uwagi te dotyczą zarówno studentów stacjonarnych jak i niestacjonarnych.

Studenci uważają, że mają wystarczający kontakt z wykładowcami. Konsultacje z nimi odbywają się regularnie i nie mają zastrzeżeń do ich obecnego funkcjonowania. Studenci zwracają uwagę, że pomocne byłoby bardziej dokładne informowania o zmianie terminu dyżuru na stronie internetowej.

Studenci pozytywnie oceniają bibliotekę wydziałową oraz dostęp w niej do kserografu. Ich zastrzeżenie budzi wysoka cena za korzystanie z kserografu w bibliotece ogólnouniwersyteckiej.

Studenci pozytywnie oceniają działanie dziekanatu obsługującego kierunek administracja. Studenci doceniają otwartość obsługi dziekanatu oraz szybkość działania, doceniają także istnienie wzorów podań, które pozwalają na szybsze załatwienie spraw studentów.

Rozmowa ze studentami pokazała, iż nie rozumieją oni pojęcia *syllabus*, stąd ich zastrzeżenia należy traktować z pewnym dystansem, gdyż jednocześnie zgodnie przyznawali, iż znana jest im treść i problematyka przedmiotów realizowanych w toku studiów.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Na ocenianym Wydziale zajęcia na kierunku administracja prowadzone są przy zastosowaniu wszystkich podstawowych metod dydaktycznych, a więc są to: wykłady, ćwiczenia, konwersatoria i seminaria. Zajęcia kończą się zaliczeniem bądź egzaminem. Regulamin Studiów stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 89/2006 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 3 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Wrocławskim w § 20 ust. 2 ustanawia jednocześnie, iż liczba egzaminów przewidziana planem studiów nie może przekroczyć w roku akademickim ośmiu egzaminów, a w czasie sesji – pięciu egzaminów. Egzaminy i zaliczenia odbywają się w formie ustnej bądź pisemnej (w tym przy wykorzystaniu testów), przy czym obserwuje się powrót wielu egzaminatorów do egzaminów w formie ustnej, co oceniam bardzo pozytywnie.

Skala ocen obowiązujących w Uniwersytecie Wrocławskim uregulowana jest w § 27 Regulaminu studiów. Jest ona następująca:

1/ bardzo dobry (bdb) – 5,0;

2/ plus dobry (+db) – 4,5;

3/ dobry (db) – 4,0;

- 4/ plus dostateczny (+dst) – 3,5;
- 5/ dostateczny (dst) – 3,0;
- 6/ niedostateczny (nast.) – 2,0.

Przedstawiona skala ocen stosowana jest do etapowych i końcowych osiągnięć studenta. Uzyskanie oceny niedostatecznej (lub brak wpisu) traktowane jest jako niezaliczenie zajęć. Skala ocen obowiązujących w Uniwersytecie Wrocławskim jest zatem standardowa. Zasadom dyplomowania poświęcony jest pkt. 2.3 Raportu Komisji Oceniającej.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

W omawianym okresie na wszystkich formach studiów i wszystkich latach studiowało ogółem 4473 studentów, zaś skreślonych zostało 817 studentów, co stanowi 18,27% ogółu przyjętych studentów. Generalnie widoczne jest przy tym, że odsiew studentów jest zdecydowanie większy na studiach niestacjonarnych niż stacjonarnych, przy czym wśród studiujących w tej drugiej formie na studiach I stopnia ma to miejsce głównie na I roku (21,27% podejmujących naukę), zaś na studiach II stopnia na II roku (aż 38,86%), a więc na roku kończącym ten poziom nauki. Przyczyn rezygnacji na początku studiów należy upatrywać w złym wyborze kierunku studiów, natomiast na wyższych latach jest to podyktowane głównie niemożnością sprostania wymogom stawianym przez prowadzących. Jest to zjawisko normalne w uniwersytetach.

2.3. Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działań zapobiegającym patologiom, a także losowo wybranych prac dyplomowych.

Zasady dyplomowania są określone w § 42 - § 47 Regulaminu Studiów UW. oraz uchwale Rady WPAiE z dnia 19 stycznia 2009 r. w *sprawie szczegółowych warunków ukończenia studiów pierwszego i drugiego stopnia, jednolitych magisterskich oraz formy egzaminu dyplomowego*. Student przygotowuje pracę dyplomową na seminarium dyplomowym. Seminarium dyplomowe prowadzi i pracą dyplomową kieruje profesor lub doktor habilitowany. Dziekan, na wniosek kierownika jednostki dydaktycznej, po zasięgnięciu opinii Rady Wydziału może upoważnić do prowadzenia seminarium i pracy dyplomowej osobę ze stopniem naukowym doktora, a także specjalistę spoza Uczelni. Tak stanowi Regulamin Studiów.

Kwestię zasad dyplomowania reguluje uchwała nr 2 Rady WPAiE UWr z dnia 19 stycznia 2009 r. Jest to bardzo dobra i szczegółowa regulacja mogąca być wzorem dla innych wydziałów i uczelni. Zawiera osiem załączników określających m.in. wzór strony dyplomowej, formularz oceny pracy przez promotora i recenzenta, protokół egzaminu końcowego.

Uchwała przewiduje, iż pracę dyplomową (licencjacką i magisterską) prowadzi profesor lub doktor habilitowany, zaś dziekan, po zasięgnięciu opinii Rady Wydziału, może upoważnić również doktora lub specjalistę spoza Uczelni. Wydaje się, że jest to wymóg idący zbyt daleko i w przypadku prac licencjackich można przyjąć zasadę o ich prowadzeniu przez osobę ze stopniem naukowym doktora.

W praktyce liczba prac magisterskich prowadzonych przez osobę ze stopniem doktora jest znaczna. Wbrew przyjętej w uchwale zasadzie recenzentami bywają również osoby ze stopniem naukowym doktora, gdy w takim przypadku recenzentem powinien być samodzielny pracownik naukowy.

Temat pracy dyplomowej ustalany jest przez prowadzącego bądź wspólnie z seminarzystami. Zwraca uwagę, iż musi być on ustalony nie później niż na trzy semestry przed ukończeniem studiów magisterskich bądź na dwa semestry przed ukończeniem studiów licencjackich.

Prowadzący seminarium zobowiązany jest do poinformowania studentów o zasadach pisania pracy i odpowiedzialności za plagiat.

Tematyka prac bywa zbyt szeroka (np. *Samorząd terytorialny w Polsce*), przez co są one bardzo powierzchowne i nie pokazują nabycia przez studenta umiejętności egzegezy przepisów i ich wykładni w powiązaniu z innymi przepisami, jak i właściwego wykorzystania literatury przedmiotu.

Z uznaniem należy odnieść się do systemu sprawdzania prac pod kątem plagiatu. Co trzecia praca, jak i każda praca wskazana przez promotora sprawdzana jest przez pracownika dziekanatu w systemie „Plagiat”.

Można mieć zastrzeżenia do niektórych promotorskich opinii i recenzji, które są nader lakoniczne.

Na egzaminie student otrzymuje dwa pytania w przypadku obrony pracy licencjackiej i trzy pytania w przypadku pracy magisterskiej; tylko jedno pytanie jest z zakresu pracy i zadaje je promotor. Pytania spoza pracy student losuje.

W związku z przystępowaniem do obrony pracy magisterskiej nasuwa się następująca refleksja. Statut i regulamin studiów UWr przewiduje, że student, który nie przystąpi do

egzaminu magisterskiego zostaje skreślony z listy studentów, jednak może przystąpić do egzaminu magisterskiego w ciągu dwóch lat. Jest to zaskakujące, gdyż oznacza, iż do egzaminu magisterskiego przystępuje osoba, która formalnie nie jest studentem. Rozwiązanie to budzi poważne wątpliwości. Z drugiej strony uchwała Nr 2 Rady Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UW r. z dnia 19 stycznia 2009 r. stanowi w § 4 ust. 7, iż seminarium w ostatnim semestrze nie jest zaliczane, jeżeli student nie złoży pracy magisterskiej do końca tego semestru/roku i powtarza seminarium.

Pracę dyplomową oceniają jej promotor i recenzent. Ocenę pracy sporządza się na specjalnym formularzu. Recenzentem pracy dyplomowej, napisanej na seminarium prowadzonym przez pracownika ze stopniem naukowym doktora, powinien być co najmniej doktor habilitowany.

W tym zakresie występuje pewna nieprawidłowość, gdyż na formularzu oceny brak jest informacji kto pełni rolę recenzenta a kto promotora. Można się tego dowiedzieć dopiero z treści protokołu egzaminu. Poza tym ocenione prace niestety wykazały w kilku przypadkach, że opinie o pracy powinny być pisane na komputerze/maszynie, gdyż niektóre z ocen były całkowicie nieczytelne.

Egzamin dyplomowy ma formę ustną. Egzamin dyplomowy odbywa się przed powołaną przez Dziekana komisją w składzie co najmniej trzyosobowym. Komisji przewodniczy nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień doktora habilitowanego zatrudniony we właściwej jednostce WPAiE. W skład komisji wchodzi ponadto promotor pracy dyplomowej i jej recenzent. Na egzaminie dyplomowym zadawane są dwa, a na egzaminie magisterskim trzy pytania. Pierwsze, z zakresu pracy, zadaje recenzent. Następne jedno lub dwa pytania, z przedmiotu kierunkowego (specjalności studiów), student losuje z zestawu przygotowanych i opublikowanych pytań. Pytania z przedmiotu kierunkowego (specjalności studiów), jednakowe dla określonego kierunku i formy studiów, po pisemnej akceptacji kierownika jednostki dydaktycznej są publikowane na tablicy informacyjnej jednostki i jej stronie internetowej, co najmniej miesiąc przed wyznaczonym terminem egzaminu dyplomowego. O liczbie pytań egzaminacyjnych z poszczególnych przedmiotów kierunkowych i specjalności, na każdym kierunku i formie studiów, decyduje Dziekan.

W poddanych ocenie pracach w jednym przypadku zdarzyło się, że pytanie zostało zadane w sposób zbyt ogólny - „radni powiatu”. Poza tym w jednym przypadku całkowicie nieczytelnie zapisane pytania spowodowały niemożliwość dokonania oceny właściwości przeprowadzonej weryfikacji wiedzy w trakcie egzaminu. Poza tym, we wszystkich pracach

zadawano właściwie skonstruowane pytania, ich stosunek (praca, zakres dziedziny) były właściwe.

§ 44 pkt 5 Regulaminu Studiów przewiduje sytuacje, gdy osoba skreślona z listy studentów zachowuje prawo do złożenia pracy i zdania egzaminu dyplomowego. Rodzi to sytuację, w której prawo do złożenia egzaminu przysługuje osobie nie posiadającej statusu studenta. Jest to sytuacja niewłaściwa. W każdym tego typu przypadku student powinien być przywracany decyzją Dziekana do statusu studenta. W oparciu o treść obowiązującego Regulaminu trudno wskazać właściwą formułę dającą możliwość w takiej sytuacji przywrócenia statusu studenta na czas obrony. Odpowiednie komisje uczelniane powinny w tym zakresie przygotować stosowne zmiany w Regulaminie by tego typu sytuacje wyjaśnić z punktu widzenia formalnego.

Reasumując:

1. Dobór tematów prac należy ocenić pozytywnie, nie wykazują żadnych odchyłeń od ustalonych standardów i tożsamości kierunku *administracja*,
2. Zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego, stosunek zadawanych pytań, są w pełni zgodne ze standardami,
3. Wątpliwości budzi zbyt częste powierzanie roli promotora osobom ze stopniem doktora, a tym bardziej gdy również recenzentem jest doktor,
4. Formularz oceny powinien indywidualizować recenzenta i promotora. Oceny pracy powinny być pisane na komputerze/maszynie,
5. Zmiany wymaga zapis § 44 pkt 5 Regulaminu Studiów.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

Wnioski:

1. Prace poddane ocenie w zdecydowanej większości były na wysokim lub bardzo wysokim poziomie. Podejmowane tematy miały należyty związek z kierunkiem *administracja*.
2. Wszystkie prace zostały wydrukowane i obłożone wedle jednolitych standardów i ujednoliconej formy graficznej.
3. W trzech przypadkach ocena była zawyżona. Miało to miejsce m. in. w pracach, w których rolę zarówno recenzenta jak i promotora pełniły osoby ze stopniem doktora.

Niewłaściwa jest sytuacja gdy zarówno promotor jak i recenzent są osobami ze stopniem doktora. Nawet jeżeli zdarza się, co zresztą jest przewidziane w Regulaminie, powierzenie roli promotora pracownikowi niesamodzielnemu, to zawsze w takiej sytuacji samodzielny pracownik powinien pełnić rolę recenzenta. Jest to szczególnie niewłaściwe gdyż dotyczy prac magisterskich.

4. W jednym przypadku zadane pytanie w trakcie obrony było zbyt ogólne
5. W zbyt wielu przypadkach odręczne recenzje były całkowicie nieczytelne. Uczelnia powinna zobligować recenzentów jak i promotorów do wypełniania druków oceny pracy na komputerze (ww. maszynie). To samo dotyczyło w jednym przypadku protokołu obrony, gdzie nieczytelne kompletnie były zadane studentowi pytania.

Formularz oceny nie wskazuje kto pełni rolę recenzenta a kto rolę promotora. Taka informacja powinna być zawarta w samym formularzu, gdyż w przeciwnym przypadku można się tego dowiedzieć jedynie z treści protokołu egzaminu dyplomowego.

Zwraca uwagę, iż wszystkie prace są oprawione w taki sam sposób.

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

Realizowany program studiów pozwala w pełni na osiągnięcie założonych przez Uczelnię efektów kształcenia na kierunku administracja. Przemawia za tym analiza dokonana w pkt. 1.1 tej części Raportu, jak i ocena sylabusów, hospitowanych zajęć oraz prac dyplomowych.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych.

W procesie dydaktycznym na kierunku *administracja* są stosowane wszystkie podstawowe metody dydaktyczne takie jak: wykłady, konwersatoria, ćwiczenia, seminaria. Metody dydaktyczne są dostosowane do charakteru treści programowych przedmiotów. Konwersatoria przybierają także formę opracowań indywidualnych lub grupowych oraz dyskusji prowadzonych na podstawie referatów studentów. Założeniem metodyki zajęć jest łączenie wiedzy teoretycznej ze znajomością praktycznych aspektów tworzenia i stosowania prawa w funkcjonowaniu administracji.

Metody dydaktyczne realizowane w toku zajęć prowadzonych bezpośrednio przez nauczycieli akademickich są wspomagane technikami wykorzystywanymi w kształceniu na odległość. System informatyczny WPAiE zapewnia stały kontakt studentów z wykładowcami; zwłaszcza dla studentów dojeżdżających na studia spoza Wrocławia ma znaczenie możliwość konsultacji dotyczących zakresu i treści wymagań dydaktycznych, ukierunkowania opracowań i referatów oraz prac magisterskich. Studenci mają dostęp do podręczników, Internetu oraz polskich i zagranicznych programów czy prawniczych baz danych. Każdy student po zalogowaniu się ma dostęp bezpłatnie do programu LEX.

W praktyce klasyczny e-learning występuje sporadycznie. Jak wynika z rozmowy z informatykami, do tej pory kilkakrotnie wykorzystano platformę moodle. Przygotowanie zajęć przy wykorzystaniu platformy moodle wymaga dużego nakładu pracy i co najważniejsze wymaga opanowania określonej wiedzy informatycznej. Niewielkie zasoby kadrowe wobec ogromu zadań jakie wynikają z prowadzenia rozbudowanego systemu informatycznego powodują, że w praktyce e-learning jest na etapie wdrażania.

Udział pracy własnej w procesie kształcenia jest przede wszystkim określony w sylabusach poszczególnych przedmiotów, wskazujących zasób literatury poszerzającej wiedzę dotyczącą zagadnień objętych programem. Otwiera to istotną możliwość wykazania i wykorzystania inicjatywy studentów, dążących samodzielnie do zamierzonego ukierunkowania specjalizacji zawodowej (np. podjęcia pracy badawczej, wykonywania jednego z zawodów prawniczych, a także dalszego kształcenia w zakresie innych dyscyplin naukowych). Ponadto szeroki udział pracy własnej studentów zapewniają aktywizujące metody kształcenia, wymagające opracowań autorskich, udziału w dyskusjach, cykl prac seminaryjnych prowadzących do egzaminu magisterskiego i obrony pracy magisterskiej.

W trakcie odbytych wizytacji w jednym przypadku brakowało ewidentnie wykorzystania metod aktywizujących (wykład „etyka urzędnicza”). Może to świadczyć o braku należycie przeprowadzonego procesu hospitacji, lub też braku informacji zwrotnej od studentów, którzy powinni tego typu sytuacje zasygnalizować.

Materiały dydaktyczne wykorzystywane w realizacji programu kształcenia są dobierane zależnie od przedmiotu i treści konkretnych zajęć. W ujęciu ogólnym są to podręczniki, opracowania monograficzne, materiały do ćwiczeń, zbiory aktów prawnych, zbiory orzeczeń, prezentowane zależnie od potrzeb z wykorzystaniem technik multimedialnych. Podręczniki i materiały ćwiczeniowe w szerokim zakresie są opracowane przez wykładowców i wydawane ze wsparciem finansowym Wydziału i Uczelni.

Sylabusy, konspekty wykładów oraz materiały do ćwiczeń i warsztatów są umieszczane na stronach internetowych Uczelni i są dostępne dla studentów po zalogowaniu. Ze spotkania z kadrą wynika, że w żaden sposób nie można narzekać na dostępność do najnowszych opracowań, jednak problemem jest, że studenci nie zawsze są zainteresowani czytaniem czegokolwiek. Zmiana postrzegania procesu dydaktycznego na rzecz percepcji obrazkowej powoduje, że coraz mniej osób jest zainteresowanych prawdziwym studiowaniem pozycji bibliograficznych. Jest to jednak zjawisko powszechne, nie będące w żaden sposób szczególnie charakterystycznym na ocenianej Uczelni.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Ocena ta została już częściowo sformułowana w pkt. 1.5

Sylabusy są zróżnicowane, jednak generalnie nie odbiegają zasadniczo od oczekiwań w stosunku do nich. Nie zauważono, aby była wskazywana bardzo stara, nieaktualna bądź zasługująca na usunięcie literatura. Pomijanie niektórych pozycji, w tym także podręczników, których do niejednego przedmiotu jest wiele, jest zrozumiałe i wynika z autonomii prowadzącego zajęcia w doborze literatury przedmiotu.

Przedłożone Zespołowi oceniającemu sylabusy były opracowane przed podjęciem uchwały nr 5/2010 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 27 stycznia 2010 r. w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących uchwalania planów studiów i programów nauczania oraz programów i planów studiów podyplomowych oraz kursów doszkalających, w której w § 8 zostały szczegółowo określone wymagania stawiane sylabusom. Trudno jest również obecnie stwierdzić, czy został zrealizowany ustanowiony w tej uchwale wymóg, aby prowadzący przedmiot ogłaszał i udostępniał sylabus przedmiotu na stronie internetowej lub na tablicy ogłoszeń jednostki prowadzącej dany przedmiot, najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem realizacji przedmiotu.

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Wymogi dotyczące praktyk, określone w standardach kształcenia, są w pełni realizowane w odniesieniu do studentów studiujących według tzw. nowego programu studiów (a zatem od roku akad. 2008/2009). Tych studentów obowiązuje uchwała nr 2/2010 r. Rady Wydziału z dnia 25 stycznia 2010 r. w sprawie regulaminu praktyk studenckich. Obowiązkowa praktyka w wymiarze nie mniejszym niż 15 dni roboczych (w standardach kształcenia wymiar ten jest określony jako nie krótszy niż 3 tygodnie) jest zaplanowana na

okres od zakończonego czwartego do końca dziewiątego semestru studiów. Władze Wydziału są w trakcie końcowych prac nad uruchomieniem systemu praktyk dla studentów kończących drugi rok studiów w roku akad. 2009/2010. System umożliwia organizację praktyk w następujących trybach: na podstawie porozumień zawartych przez Wydział z organami administracji publicznej, sądami, prokuratorami oraz innymi podmiotami zapewniającymi realizację programu i celów praktyki; na podstawie porozumienia zawartego przez zainteresowanego studenta z wybranym przez niego zakładem pracy lub instytucją, zaakceptowanego przez pełnomocnika Dziekana ds. praktyk. Aktualnie władze Wydziału są w trakcie zawierania porozumień z kilkoma instytucjami, zaś jeszcze przed wakacjami miejsca i terminy praktyk wakacyjnych mają być udostępnione studentom, którzy zaliczyli II rok studiów. W kolejnym roku akademickim system zapisów na praktyki ma być w pełni z informatyzowany.

Dla pozostałych studentów, studiujących według tzw. starego programu studiów, praktyka studencka nie została ujęta w programie studiów. Nie jest zatem obowiązkowa, zaś jej odbycie jest dokumentowane w suplemencie do dyplomu ukończenia studiów. W stosunku do studentów decydujących się na odbycie praktyki, stosuje się ogólnouniwersyteckie zasady odbywania praktyk studenckich. Zgodnie z tymi zasadami Wydział zawierał porozumienie z organizatorem praktyki i kierował zainteresowanego studenta na praktykę do konkretnego zakładu pracy, w terminie i na okres wynikający z porozumienia. Przewidywana jest zmiana zarządzenia Rektora Uniwersytetu z 12.06.2006 r. w sprawie organizacji praktyk zawodowych przewidzianych w standardach kształcenia. Wychodząc naprzeciw tym zmianom, Wydział zamierza powołać opiekunów praktyk na poszczególnych kierunkach studiów, podpisać porozumienia w sprawie odbywania praktyk studenckich z jak największą liczbą organów administracji publicznej, sądami, prokuraturami, korporacjami zawodów prawniczych z Województwa Dolnośląskiego. Zapewnić wszystkim studentom w ramach zawartych porozumień realizację praktyk wakacyjnych jak i śródrocznych wprowadzając jednocześnie pełną informatyzację zapisów na praktyki.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów).

Proces dydaktyczny realizowany jest w czterech budynkach Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UW. Ponieważ są one skupione w jednym miejscu, i są ze sobą częściowo połączone, stanowi to minimalne utrudnienie dla studentów i to wyłącznie w

okresie zimy czy opadów deszczu. Wszystkie budynki są przystosowane dla osób niepełnosprawnych.

Nie zgłoszono uwag do rozkładu zajęć, można jedynie zastanawiać się, czy rozpoczynanie zajęć o godz. 15.00 na studiach niestacjonarnych (wieczorowych) nie jest porą zbyt wczesną dla osób pracujących.

Górna granica liczby studentów w grupach ćwiczeniowych jest (zwłaszcza w przypadku studiów niestacjonarnych) zbyt wysoka, gdyż wynosi 40 osób.

Na studiach stacjonarnych nie dostrzeżono nadmiernej koncentracji zajęć jednego dnia.

3.5 Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Ocena hospitowanych zajęć jest bardzo wysoka. Prowadzący byli bardzo dobrze przygotowani do zajęć, mieli przygotowane prezentacje, mówili w sposób jasny i zrozumiały. Frekwencja podczas zajęć wysoka. Szczegóły w załączniku.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Wnioski:

Określone przez Uczelnię struktura kwalifikacji absolwenta i sylwetka absolwenta w pełni pokrywają się z kwalifikacjami i sylwetką absolwenta przyjętymi w standardzie kształcenia (rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki – Dz. U. Nr 164, poz. 1166) dla tego kierunku studiów (w zasadzie są ich powtórzeniem). Są one takie same dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Analiza liczby punktów przyznawanych za poszczególne przedmioty pozwala stwierdzić, iż jest ona uzależniona od tego, czy jest to przedmiot z grupy przedmiotów podstawowych czy innej oraz od liczby godzin przeznaczonych na dany przedmiot.

Sekwencja przedmiotów nie budzi uwag

Uczelnia dysponuje autonomią w określaniu kryteriów przyjęć na studia. Przyjęte rozwiązania są zatem w pełni dopuszczalne, chociaż musi zastanawiać brak zaufania do własnych absolwentów niestacjonarnych studiów na kierunku administracja, którzy nie są

zwalniani z egzaminu wstępnego na stacjonarne studia drugiego stopnia na kierunku administracja.

Wątpliwości budzi zbyt częste powierzanie roli promotora osobom ze stopniem doktora, a tym bardziej, gdy również recenzentem jest doktor. Zmiany wymaga zapis § 44 pkt 5 Regulaminu Studiów

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

§ 3 rozporządzenia MNiSW w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków (...) z dnia 12 lipca 2007 r. (Dz.U. Nr 164, poz. 1166) zobowiązuje Uczelnie do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, i w tym celu obliguje do tworzenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia odnosząca się do:

1) struktury organizacyjnej wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz stosowanej polityki i procedur w zakresie zapewnienia jakości,

Do udoskonalenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia powinna w przyszłości przyczynić się uchwała Nr 5/2010 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 27 stycznia 2010 r. w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących uchwalania planów studiów i programów nauczania oraz programów i planów studiów podyplomowych oraz kursów dokształcających. Zgodnie z postanowieniami tej uchwały Rada Wydziału ma obowiązek dostosowania planów i programów nauczania dla kierunków/specjalności/specjalizacji studiów prowadzonych w UW. do wymogów określonych w wytycznych najpóźniej do końca czerwca 2010 r., w odniesieniu do pierwszego roku studiów w roku akademickim 2010/2011. Natomiast kształcenie na wyższych latach studiów odbywa się na zasadach dotychczasowych, z tym że rada wydziału może dostosować plan studiów i program nauczania na danym kierunku/specjalności/specjalizacji studiów realizowany na wyższych latach studiów do wymogów określonych w uchwale.

Przedmiotowa uchwała Senatu stanowi konglomerat regulacji prawnych rangi ustawowej i rozporządzeń wykonawczych, a dotyczących zasad zarządzania procesem jakości nauczania w uczelni. Uchwała Senatu stanowi zebranie w jednym miejscu wszystkich prawnych uwarunkowań dotyczących zasad prowadzenia kształcenia w świetle obowiązujących standardów.

W związku z faktem podjęcia uchwały przez Senat, dziekan WPAiE powołał komisję złożoną z pracowników i studentów, której zadaniem jest przygotowanie odpowiednich zmian w planach studiów i programach nauczania, i która po wykonaniu tego zadania przekształci się w Wydziałową Komisję Zapewnienia Jakości Kształcenia. Jak do tej pory prace Komisji obejmują dokonywanie zmian w zakresie planów i programów studiów.

Ze spotkań z kadrami w trakcie wizytacji można wysnuć wniosek, że chyba dość słabo znany jest fakt istnienia tej komisji, a szczególnie fakt, iż to właśnie ta komisja ma za zadanie reagować na pojawiające się uwagi dotyczące np. programu studiów, których część przedstawiona była w trakcie spotkania. Pojawiające się w trakcie spotkania wątpliwości odnośnie zasad przeprowadzania ankietyzacji, świadczą o braku należytego przepływu informacji pomiędzy komisją a środowiskiem uczonych zatrudnionych na WPAiE.

Z punktu widzenia podjętych działań w sferze organizacyjno strukturalnej wydaje się, że podjęte kroki są właściwe i zmierzają we właściwym kierunku. Władze WPAiE powinny jednak w jak najszerszym zakresie informować wszystkich członków społeczności akademickiej tego wydziału o potrzebie włączenia się w działania Komisji. Można rozważyć możliwość zapewnienia kontaktu z członkami komisji za pośrednictwem istniejących aplikacji na stronie internetowej. Działania Władz Wydziału powinny zmierzać do przekonania zatrudnionych nauczycieli akademickich o ciągłej potrzebie poprawy jakości nauczania, a to oznacza min. konieczność monitorowania tego procesu na bieżąco. Warto również zobowiązać kierowników zakładów do przeprowadzenia dyskusji na temat potrzeb zmian w zakresie wdrożenia całościowego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

2) okresowych przeglądów planów i programów nauczania oraz ich efektów (np. adekwatności konstrukcji oraz treści realizowanych planów i programów nauczania w kontekście zamierzonych efektów kształcenia, uwzględnienie specyfiki poziomów kształcenia i form studiów, formalnych procedur zatwierdzania programów nauczania, udziału studentów w działaniach dotyczących zapewnienia jakości, opinii zwrotnych od pracodawców, przedstawicieli rynku pracy oraz innych organizacji),

Jak informuje Uczelnia w przygotowanym raporcie samooceny, okresowe przeglądy planów i programów nauczania oraz ich efektów zapewniają stosowane procedury ich tworzenia i zmieniania. Ocena adekwatności konstrukcji oraz treści realizowanych programów nauczania do zamierzonych efektów kształcenia, uwzględniania specyfiki poziomów kształcenia i form studiów dokonuje się w związku z wprowadzaniem zmian do aktualnych planów studiów i programów nauczania oraz w związku z corocznym uchwalaniem przez Radę Wydziału przedmiotów do wyboru z każdej grupy. Proces ten przebiega na kilku poziomach i uczestniczą w nim różne gremia. Zaczyna się w zakładach i katedrach, które przygotowują odpowiednie wnioski wraz z uzasadnieniem. Zgłoszone wnioski są następnie opiniowane wstępnie pod względem celowości przez kolegium dziekańskie. Po uzyskaniu pozytywnej opinii wnioski kierowane są do Komisji Dydaktycznej.

W uzasadnionych przypadkach Przewodniczący Komisji Dydaktycznej może zaprosić do udziału w jej posiedzeniu autorów wniosku lub zasięgnąć opinii innych specjalistów z danej dziedziny. Komisja Dydaktyczna po zapoznaniu się z wnioskami i opinią kolegium dziekańskiego przedstawioną przez odpowiedniego prodziekana, a także po wysłuchaniu autorów lub zapoznaniu się z opiniami innych specjalistów, dokonuje wszechstronnej oceny zgłoszonej propozycji. Następnie wnioski trafiają na Radę Wydziału, która po zapoznaniu się z opinią Komisji Dydaktycznej i dyskusji podejmuje decyzję o ich przyjęciu. Zarówno w obradach Komisji Dydaktycznej, jak i Rady Wydziału biorą udział z prawem głosu przedstawiciele studentów.

Z przeprowadzonych rozmów w trakcie wizytacji wynika, że system przygotowywania planów i programów studiów nie wykazuje współpracy ze środowiskiem pracodawców. Uczelnia powinna przedsięwziąć w tym zakresie przeprowadzenie badań wśród potencjalnych pracodawców, w zakresie oczekiwań co do oferty kształcenia na kierunku *administracja*. Dodatkowo Uczelnia powinna śledzić los absolwentów, poprzez utrzymywanie kontaktu za pośrednictwem chociażby stowarzyszenia absolwentów. Stowarzyszenie Absolwentów WPAiE „Uniwersytecka” istnieje, zostało niedawno zarejestrowane w KRS (24.02.2010 r.), jednak działa zbyt krótko by tego typu działania móc podjąć. Wprawdzie w celach swoich stowarzyszenie przewiduje w tym zakresie „promowanie najzdolniejszych studentów i pomoc w ich aktywizacji zawodowej” (§ 6 pkt 4), i tym samym daje to możliwość prowadzenia tego typu działań we współpracy z potencjalnymi pracodawcami.

Z informacji uzyskanych w trakcie wizytacji wynika, że prowadzenie wykładów przez osoby ze stopniem doktora jest raczej zasadą aniżeli czymś wyjątkowym. Uchwała Rady Wydziału PAiE z dnia 28.09.2009 r. (Nr 25d/2009 r.) zawiera upoważnienie dla 110 (studziesięciu) doktorów do prowadzenia wykładów w roku akademickim 2009/2010. Samo w sobie prowadzenie wykładów przez osoby ze stopniem doktora nie jest czymś złym, szczególnie gdy dana osoba specjalizuje się w wąskiej dziedzinie i pragnie prezentować wykład specjalizacyjny. Jednak nie może takie upoważnienie przybierać charakteru generalnego. Sprawy te powinny być najpierw przedmiotem analizy gremiów kolegialnych w zakładach, uzyskać opinie pracowników samodzielnych, by potem być przedmiotem głosowania na forum Rady Wydziału. Pozostaje pytaniem otwartym czy na kierunku *administracja* powinna o tym decydować aż Rada Wydziału, czy nie lepiej by było pozostawić te kwestie decyzji Rady Instytutu Nauk Administracyjnych. W tak generalnym upoważnieniu trudno jest odnaleźć jakiekolwiek elementy indywidualnego podejścia do

upoważnienia. Istniejąca sytuacja nie wykazuje należytego nadzoru nad udzielaniem upoważnień do prowadzenia wykładów przez osoby ze stopniem doktora.

Generalnym brakiem programu nauczania na kierunku *administracja* jest brak jakichkolwiek specjalności. Przedmioty do wyboru uchwalane co roku przez Radę Wydziału wykazują silne nacechowanie prawnicze. Czego jednak nie da się uniknąć skoro oba kierunki *prawo* i *administracja* współistnieją na jednym wydziale, co powoduje, że w sposób naturalny następuje przepływ kadry pomiędzy oboma kierunkami. Niemniej jednak Uczelnia powinna wypracować stosowne specjalności, i to właśnie z poważnym udziałem opinii lokalnych pracodawców. Właściwym okazało by się przeprowadzenie badań ankietowych wśród lokalnych urzędów administracji samorządowej, jakiego konkretnie absolwenta kierunku *administracja* brakuje na lokalnym rynku. Biorąc pod uwagę wyniki tego typu badań, należy konstruować odpowiednie specjalności. W tym zakresie jednak Uczelnia nie wykazuje żadnej aktywności. Przyczyną tego może być niestety masowość kształcenia, co na marginesie dowodzi również brak zorganizowanych praktyk studenckich.

3) oceniania studentów (np. stosowanych form i kryteriów weryfikacji wiedzy oraz oceny wyników kształcenia),

Na kierunku *administracja* obowiązuje system oceniania studentów, którego podstawowe zasady można by określić mianem „tradycyjnych”. Wobec bardzo dużej liczby studentów znakomita większość przedmiotów kończy się egzaminem pisemnym, i są to w dużej mierze egzaminy testowe. Wyniki każdej sesji egzaminacyjnej oceniane są przez kolegium dziekańskie. Z oceną kolegium dziekan zapoznaje Radę Wydziału na jej posiedzeniu. Trzeba jednak pamiętać, że bardzo duża liczba studentów (4389) na kierunku *administracja* w sposób naturalny eliminuje możliwość indywidualnego, ustnego podejścia do kwestii egzaminowania. Jest to ogólnopolskie zjawisko, choć występujące z różnym nasileniem. Istnieją nadal uczelnie publiczne, które kształcą niewielkie liczby studentów, co zapewnia bezpośredni kontakt i pielęgnuje stosunek Mistrz – Uczeń.

Trzeba przyznać, że Władze WPAiE przywiązują należytą uwagę do zapewnienia warunków uczciwego przeprowadzania sprawdzianów wiedzy. W związku z tym zakupione zostały urządzenia służące do wykrywania w czasie egzaminów i zaliczeń pracujących urządzeń komunikacji elektronicznej. W tym zakresie wydane zostało zarządzenie Dziekana Nr 1/2010 z dnia 29 stycznia 2010 r. w sprawie warunków przeprowadzania egzaminów (zaliczania ćwiczeń). Wynika z niego całkowity zakaz używania przez studenta w trakcie

egzaminu (zaliczenia ćwiczeń) niedozwolonych materiałów pomocniczych czy środków technicznych. Student w razie złamania zakazu nie otrzymuje żadnej oceny lecz traci prawo do tego terminu egzaminu. W razie kwestionowania sankcji student może w ciągu 3 dni złożyć do Dziekana wniosek o dopuszczenie do egzaminu komisyjnego. W trakcie egzaminu (zaliczenia) na wniosek prowadzącego można przeprowadzić kontrolę techniczną przestrzegania zakazu używania zakazanych środków technicznych.

Przygotowywane jest uruchomienie kolejnej nowoczesnej sali egzaminacyjnej przeznaczonej do nowoczesnego sprawdzania wiedzy studentów opartego o testy multimedialne, zgodnie z nowoczesną metodyką nauczania. Ta metoda pozwala zwiększyć skuteczność kształcenia poprzez zaangażowanie studentów, umożliwia weryfikację zrozumienia materiału w czasie rzeczywistym, a szybka analiza wyników wskaże wykładowcy mocne i słabe strony studentów. Jedna tego typu sala na około 35 osób już funkcjonuje. W sali tej znajduje się specjalnie wydzielone i przystosowane miejsce dla osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim.

Gdy z przedmiotem są związane ćwiczenia lub inne zajęcia, a plan studiów przewiduje obowiązek ich zaliczenia, to warunkiem dopuszczenia do egzaminu z tego przedmiotu jest uprzednie uzyskanie zaliczenia tych zajęć. Ustalenie szczegółowych warunków zaliczania poszczególnych przedmiotów oraz zajęć z nimi związanych należy do obowiązków osób, które prowadzą dany przedmiot, albo dany typ zajęć, i pozostaje w granicach ich uznania. Z rozmów przeprowadzonych ze studentami w trakcie hospitacji zajęć wynika, że znane są im zasady zaliczenia na samym początku zajęć. Prowadzący podają wykaz literatury, informują gdzie można zapoznać się z sylabusem przedmiotu. Sylabusy są zresztą zamieszczone na stronie internetowej WPAiE.

Regulamin Studiów w rozdz. V określa zasady zaliczenia i egzaminów. Wynika z niego, iż co do zasady student który nie zaliczy ćwiczeń, nie ma możliwości ich poprawienia. Jedynie w szczególnych przypadkach dyrektor właściwej jednostki dydaktycznej może uzyskać możliwość sprawdzenia wiedzy komisyjnie. Taka sytuacja jest krzywdząca dla studenta. Skoro bowiem komisyjne zaliczenie zawsze jest traktowane jako coś wyjątkowego, to tak naprawdę studentowi nie przysługuje prawo do terminu poprawki zaliczenia. Moim zdaniem władze Dziekańskie analizując wyniki sesji powinny zwrócić szczególną uwagę na te przedmioty, z których liczba braku zaliczeń jest znaczna. W takiej sytuacji można starać się wprowadzić takie zmiany, by z danego przedmiotu wystawiać jedną tylko ocenę. Aktywność studenta w trakcie ćwiczeń (weryfikowana w dowolny sposób) powinna być automatycznie przenoszona na wymagany limit punktowy do zdania egzaminu. Praca studenta w trakcie

ćwiczeń jak i egzaminu jest wymierna punktowo, oba wymiary się ze sobą łączą. Odpowiednie rozłożenie akcentów między punktacją z ćwiczeń i z egzaminu pozwoli na uniknięcie braku zaliczeń, a ciężar ocen niedostatecznych przenieść na jedyną ocenę czyli na ocenę z egzaminu. Po ewentualnym uzyskaniu oceny niedostatecznej z egzaminu studentowi przysługuje jeden termin poprawkowy (§ 24 pkt 4 Regulaminu Studiów). W obecnym stanie rzeczy w razie uzyskania oceny niedostatecznej z zaliczenia, co do zasady nie przysługuje termin poprawkowy, co w swej istocie jest krzywdzące.

4) zapewnienia jakości kadry dydaktycznej (np. okresowych ocen pracowników, hospitacje, ankiet dla studentów oceniających zajęcia dydaktyczne, częstotliwość ankietyzacji),

Ocena pracowników odbywa się cyklicznie co jest realizacją ustawowego obowiązku wynikającego z ustawy o szkolnictwie wyższym (art. 132). W trakcie wizytacji przedstawione zostały protokoły z posiedzenia Wydziałowej Komisji ds. oceny nauczycieli akademickich zatrudnionych na WPiAiE z dnia 8 marca 2010 r. Z protokołu wynika, że ocenie poddanych zostało 69 doktorów oraz 2 mgr. Z tego 49 doktorów otrzymało ocenę pozytywną, 17 doktorów pozytywną z zaleceniem zaopiniowania za rok, 1 mgr ocenę pozytywną z zaleceniem zaopiniowania za rok, 1 mgr otrzymał ocenę negatywną. W odniesieniu do 2 (dwóch) doktorów zalecono o zmianę zatrudnienia ze stanowiska adiunkta na stanowisko starszego wykładowcy. Przedstawione zostały również przykładowe arkusze oceny indywidualnej odnoszące się do trzech osób. Arkusze oceny są wypełniane bardzo dokładnie, zawierają wnikliwe oceny opiekunów naukowych, również zawierają odniesienia do ocen jakie nauczycielom wystawiają w ankietach studenci. Można założyć, że jeśli ocena będzie cyklicznie powtarzana zgodnie z obowiązującymi regulacjami w tym zakresie, stanowi to rzeczywisty element zapewnienia jakości kadry akademickiej zatrudnionej na WPiAiE.

Odbywają się hospitacje zajęć, w trakcie których główny nacisk kładziony jest na ocenę doktorantów co ma stanowić dodatkowy element oceny ich przydatności i kompetencji do prowadzenia działalności dydaktycznej. Wzorzec protokołu hospitacji jest sporządzony należycie, znajdują się na nim podpisy hospitującego, hospitowanego oraz starosty roku (grupy).

Hospitacje zajęć pracowników samodzielnych odbywają się sporadycznie, głównie w sytuacji gdy pojawiającej się w takim zakresie potrzeby wynikającej z sygnałów zewnętrznych. Taka dywersyfikacja wydaje się być niewłaściwa. Ocenie powinni podlegać wszyscy, jednak wszyscy nauczyciele akademicki tworzą środowisko akademickie tej

Uczelni, i każdy z osobna współodpowiada za jakość kształcenia. Z zachowaniem należytego szacunku należnego każdemu nauczycielowi a w szczególności Profesorom tej Uczelni, z zachowaniem właściwego parytetu pomiędzy hospitującym i hospitowanym, również grupa pracowników samodzielnych powinna być poddawana okresowym hospitacjom. W przeciwnym bowiem wypadku jedynym oceniającym będzie odbiorca usług edukacyjnych czyli student, i negatywna ocena jednostki może negatywnie rzutować na opinię o całej Uczelni. Takim sytuacjom należy zawczasu zapobiegać. Hospitacje zajęć powinny zostać wpisane jako jeden ze stałych punktów systemu, odbywać się cyklicznie, i za każdym razem ich wyniki powinny być analizowane w gronie Władz Dziekańskich.

Ocena pracowników odbywa się dodatkowo za pośrednictwem anonimowej ankiety dostępnej studentom z poziomu wirtualnej uczelni. Student dla potrzeb wypełnienia ankiety sam dobiera sobie hasło i login co zapewnia całkowitą anonimowość. Na samym początku wdrożenia procesu ankietowania problemem był poziom frekwencji studentów chcących wziąć udział w ankietowaniu. Oscylował on w granicach kilkunastu procent. W ostatnim roku akademickim dokonane zostały zmiany wprowadzające obowiązek wypełnienia ankiety przez studenta przy wyborze przedmiotów z puli przedmiotów do wyboru, co spowodowało wzrost frekwencji i wynosi ona obecnie prawie 80%. Taka sytuacja znacznie urealnia wyniki ankiet i prowadzi do uznania jej za rzeczywisty element kontroli jakości procesu dydaktycznego.

W trakcie spotkania z kadrą zatrudnioną na kierunku *administracja* padały pytania, jaki jest sens ankietowania, jeżeli brak jest pewności co do faktu, czy osoba oceniająca uczęszczała na wykłady nauczyciela którego ocenia. Uwagi są rzeczywiście zasadne i wydaje się, że można te wątpliwości rozstrzygnąć poprzez odpowiednie ograniczenie dostępności do ankiet tylko dla tych studentów, którzy ubiegali się o weryfikację swojej wiedzy z danego przedmiotu. Jest to możliwe wobec posiadania przez WPAiE rozbudowanego systemu informatycznego.

5) form wsparcia studentów (np. informacji o wsparciu ze strony nauczycieli akademickich, w tym opiekunów roku oraz pracowników administracyjnych, ankiet dla studentów dotyczących pracy administracji),

W trakcie wizytacji zauważona została wysoka dbałość o odbywanie i obecność w trakcie konsultacji przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na WPAiE. Każdy z pracowników zamieszcza na swoim profilu w systemie informatycznym dokładne dane gdzie i kiedy odbywa się dyżur. W trakcie wizytacji sprawdzone terminy odbywania konsultacji okazały się rzeczywiste. Osoby te znajdowały się w zapowiadanych pomieszczeniach.

Powoływani są starostowie oraz opiekunowie roku, którzy służą pomocą studentom we wszelkich sprawach ich dotyczących.

System ankietowania administracji jest na etapie wdrażania. Aktualnie studenci nie mają możliwości oceniania pracy dziekanatów w sposób ciągły. Niemniej jednak przygotowywane są działania zmierzające do wdrożenia systemu ankiet z poziomu systemu informatycznego, by w sposób anonimowy każdy ze studentów mógł wyrazić swoją opinię o pracy dziekanatów. Aktualnie nie ma to jednak charakteru rozwiązania systemowego. Pewną formą oceny pracy administracji jest forum dyskusyjne na portalu Wydziału, jednak jest to jedynie namiastka rozwiązania systemowego.

6) stosowanego systemu informacyjnego (np. gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji o poziomie zadowolenia studentów oraz o wynikach kształcenia osiągniętych przez studentów, możliwościach zatrudnienia absolwentów itp.),

W trakcie wizytacji przeprowadzona została rozmowa z informatykiem. Zaprezentowana została zawartość strony internetowej Wydziału PAIE, zarówno z poziomu logowania studenta, nauczyciela oraz administratora. Strona istnieje w tej wersji od 2004 r., podlega ciągłym ulepszeniom i zmianom.

Przeeglądana **aplikacja zasługuje na szczególne wyróżnienie**. Strona jest rzeczywiście unikatowa, każdy student ma dostęp do ogromnej ilości danych. Znajduje się na niej mnóstwo informacji w całości zintegrowanych, pozwalających studentowi swobodnie poruszać się po całości. Zamieszczone kategorie są klarowne i dostęp do poszukiwanych informacji jest intuicyjny. Każdy z pracowników może po zalogowaniu się do systemu zamieszczać informacje dotyczące prowadzonego procesu dydaktycznego (np. zmiana godzin, odwołanie zajęć itd.), które w czasie rzeczywistym ukazują się na głównej stronie Wydziału. Każdy pracownik posiada własną kategorię, w której zamieszcza takie informacje jak np: materiały dydaktyczne, sylabus do przedmiotu, godzina i dzień konsultacji, program zajęć. Istnieje również możliwość dodania dodatkowych informacji o sobie: Przykładowo, Dziekan Wydziału zamieścił dodatkowe informacje takie jak: zdjęcia, życiorys, wykaz publikacji, notę bibliograficzną, prowadzone przedmioty.

Sprawdzono wybrane osoby pod kątem zamieszczenia sylabusów w omawianym systemie informatycznym. Sylabusy były dostępne, wszystkie zawierały wymagane informacje wedle standardów. W większości przypadków pozostałych przeglądanych osób, zamieszczano również materiały dydaktyczne wymagane do przygotowania na zajęcia.

Niektórzy zamieszczali linki do stron, na których owe materiały się znajdują (np. www.supernat.pl).

Po zalogowaniu się jako student, istnieje możliwość bezpłatnego skorzystania z programu LEX, istnieje dostęp do bazy moodle. W danym momencie w aplikacji moodle zamieszczone były materiały dotyczące jednego przedmiotu.

Student ma możliwość skontaktowania się z właściwym dziekanatem i zadania pytania. W tej konkretnej sytuacji konto studenta zawierało około 20 pytań zadanych do tej pory dziekanatowi. Obsługa dziekanatu odpowiada na zadane pytania tą samą drogą w ciągu 24 godzin. Jeżeli w kilku przypadkach istnieje powtarzalne pytanie, odpowiedź jest formułowana jako wysyłka zbiorcza do kilku/kilkunastu studentów. Wszystkie zadane pytania student ma przechowane w archiwum na swoim koncie. Poza tym na stronie głównej Wydziału zamieszczona jest kategoria FAQ (frequently asked questions), w której zamieszczane są odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania.

Student ma obowiązek samodzielnie wydrukować kartę obiegową, która po merytorycznej weryfikacji jest zamieszczana w systemie, i każdy ze studentów posiada ją na swoim koncie w sposób zindywidualizowany. W każdym momencie student ma możliwość podglądnięcia aktualnych wyników z zaliczeń, egzaminów, i co ciekawe na bieżąco pojawia się informacja, którą pozycję rankingową w skali wszystkich osób studiujących aktualnie zajmuje (przeglądane konto dotyczyło studenta, który plasował się około 1400 miejsca, ze średnią ocen nieco ponad 4,0).

Za pośrednictwem przygotowanej aplikacji studenci zapisują się na proponowane w danym semestrze przedmioty do wyboru. Od pewnego czasu dokonano modyfikacji wedle której, student chcący się zapisać na przedmioty do wyboru musi obowiązkowo wypełnić minimum trzy ankiety dotyczące przedmiotów w których do tej pory uczestniczył. To spowodowało znaczny wzrost procenta odpowiedzi który zbliżył się do 80%.

Prze ukończeniem studiów każdy ze studentów ma obowiązek wydrukować przygotowany w systemie wykaz wszystkich uzyskanych ocen w trakcie całych studiów i w wersji wydrukowanej dostarczyć do dziekanatu. Zatwierdzenie własnoręcznym podpisem tego wykazu pozwala uniknąć nieporozumień w zakresie wydawanego później suplementu do dyplomu. Poza tym student ma możliwość w formularzy zdalnym do wypełnienia zawarcia dodatkowych informacji, które jego zdaniem powinny się znaleźć w suplementcie. Podawane informacje muszą zostać potwierdzone stosownymi dokumentami, które albo zostaną

zeskanowane i przesłane wraz z wnioskiem, albo dostarczone osobiście. Pracownik dziekanatu dokonuje merytorycznej weryfikacji i odsyła studentowi poprawiony wniosek. W ten sposób zapewnia się studentowi rzeczywisty udział w formułowaniu treści suplementu świadczącego o historii i przebiegu całości studiów.

Każdy wykładowca może w specjalnie przygotowanej aplikacji dokonać rezerwacji obsługi informatycznej niezbędnej do przeprowadzenia egzaminu w formie testowej. Studenci zdający test zaznaczają na specjalnym kartonowym szablonie dokonane wybory wariantów pytań. Następnie obsługa informatyczna zebrane karty z zaznaczonymi wynikami testu poddaje odczytowi w skanerze o wydajności ponad 1400 sztuk na godzinę. Automatycznie wyniki egzaminu są zamieszczane na indywidualnych kontach studentów, a każdy z wykładowców ma wygenerowany protokół z egzaminu, który należy jedynie podpisać i oddać do dziekanatu.

W trakcie wizytacji odwiedziliśmy salę, która w całości jest przygotowana do przeprowadzania egzaminów z 50 stanowiskami. Zamontowane laptopy i system intranetowy pozwala na jednoczesne przeprowadzenie egzaminu 50 osobom, które zaznaczają na wyświetlonych testach właściwe ich zdaniem odpowiedzi. Automatycznie jest to sprawdzane i tuż po egzaminie ukazują się wyniki. Kolejna sala tego typu jest trakcie budowy.

W jednym z pomieszczeń istnieje niewielkie studio telewizyjne, którego zadaniem jest zapewnienie technicznej obsługi dla istniejącej na Wydziale wydziałowej telewizji internetowej. Studenci przeprowadzają w niej wywiady z zaproszonymi gośćmi, ale i władzami uczelni w razie potrzeby szybkiego dodarcia z nowymi wiadomościami do wszystkich osób studiujących.

Reasumując: strona internetowa jest wyjątkowo prorozwojowa, **zasługuje na szczególne wyróżnienie**. Jediną uwagą pod kątem Władz Wydziału jest fakt, iż dla obsługi tak ogromnej ilości danych, aplikacji i systemów, zatrudnionych jest jedynie 6 informatyków. Jeżeli Władze Wydziału chcą nadal utrzymać wysoki poziom świadczonych usług w tym zakresie, oraz zapewnić bezkolizyjną i szybką obsługę obu stron procesu dydaktycznego – studentów i nauczycieli akademickich, powinny rozważyć zwiększenie zasobów kadrowych obsługujących system. System, który jest jednym z najważniejszych filarów procesu aktualnego monitorowania systemu wewnętrznej jakości kształcenia, tym samym stanowi doskonałą wizytówkę Wydziału w całej Polsce. Należy dbać o jego właściwe trwanie i ciągle ulepszanie.

7) publikowania informacji (np. dostępu do aktualnych i obiektywnych informacji na temat m.in. oferty kształcenia, posiadanych uprawnień, stosowanych procedur toku studiów, planowanych efektów kształcenia).

Kandydaci na studia oraz studenci posiadają łatwy dostęp (zarówno w tradycyjnej drukowanej formie zawiadomień oraz ogłoszeń w formie elektronicznej) do elementarnych informacji dotyczących oferty kształcenia, etapowych rezultatów osiągnięć studenta, stosowanych procedur toków studiów, programów nauczania, zasad dyplomowania oraz organizacji zajęć. Studenci mają możliwości zapoznania się z planowanymi efektami kształcenia

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Studenci podczas spotkania ze studentami nie byli w stanie podać efektów prowadzenia ankiet elektronicznych po zakończeniu zajęć. Po zakończeniu procesu ankietyzacji nie są prezentowane zbiorcze opracowania badań, ani szczegółowe wyniki oceny wykładowców. Z relacji studentów wynika, że ankiety są wypełniane rzadko, dopiero wprowadzenie obowiązkowego wypełniania ankiet zwiększyło zainteresowanie nimi. Jako prawdopodobny powód braku zainteresowania ankietami uznano brak wiary we wpływ na podwyższenie jakości kształcenia na danym kierunku.

Studenci włączają się w zapewnienia jakości kształcenia poprzez zgłaszanie takich inicjatyw jak: projekt „Oceń swój dziekanat”, którego celem jest ewaluacja pracowników dziekanatów, a także przygotowanie propozycji zmian w tym zakresie, stworzenie Kodeksu Etyki Studenta Prawa.

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Podczas spotkania zwrócono uwagę na niezwykle istotną rolę wydziałowej komisji do spraw zapewnienia i monitorowania procesu jakości kształcenia na wizytowanym kierunku. Kierunek *administracja* w Uniwersytecie Wrocławskim posiada własną charakterystykę w skali Kraju ze względu na chociażby zatrudnienie wiodących administratywistów w Polsce. Warto jest więc podjąć starania i wysiłki do określenia własnego modelu nauczania

administracji. W tym aspekcie brak specjalności w programie nauczania nie wpisuje się dobrze w misję nauczania.

Jak słusznie stwierdzono należy „pilnować czystości rasy administratywistów”. Jeden z nauczycieli obecnych na spotkaniu zwrócił uwagę na ankietyzację, której potrzeba istnienia jest bezsprzeczna, jednak czy można poważnie podchodzić do ankiet wypełnianych przez studentów, którzy np. w ogóle nie uczestniczyli w zajęciach.

Zwrócono uwagę na poważny problem w zakresie nauczania na kierunku *administracja* na poziomie II stopnia osób, które ukończyły inne studia na poziomie I stopnia.

W obu przypadkach członkowie Zespołu Wizytacyjnego zwrócili uwagę na możliwość rozstrzygnięcia problemu czy to w ramach indywidualnych decyzji dziekana nakazującej wyrównanie programowe, lub też poprzez ciągłe monitorowanie procesu kształcenia, i rolę komisji wydziałowej do spraw zapewnienia jakości kształcenia.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

Biuro Karier zajmuje się doradztwem zawodowym, przygotowaniem do rozmów kwalifikacyjnych, organizowaniem spotkań podwyższających kompetencje zawodowe, pośredniczy w uzyskaniu zatrudnienia, informuje o zmianach na rynku pracy, informuje o ważnych wydarzeniach związanych z rynkiem pracy i wiele innych. Pomimo tak szerokiej gamy działań podejmowanych przez Biuro Karier, studenci w trakcie spotkania przyznali, że Biuro Karier nie cieszy się dużą popularnością. Praktyki studenckie wolą organizować sobie sami. Pomocne są przy tym organizacje studenckie, w szczególności ELSA. Szczególna pomoc jaka jest im oferowana dotyczy podpisywania umów z instytucjami zapraszającymi studentów na praktyki. Za te czynności jest odpowiedzialny pełnomocnik ds. praktyk.

Wnioski:

W Uczelni jak i w Wydziale podjęto działania w celu wdrożenia systemu zapewnienia jakości kształcenia, który wymaga permanentnego przeglądu przyjętych założeń. Zaleca się okresowe analizy wniosków wynikających z prac Komisji zajmującej się jakością kształcenia na Wydziale.

Część IV. Nauczyciele akademicki.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	30	27 (4)	3 (0)	0	0
Doktor habilitowany	33	29 (11)	1 (1)	3 (0)	0
Doktor	152	109 (32)	42 (8)	1 (0)	0
Pozostali	6	2	4	0	0
Razem	221	167 (47)	50 (9)	4 (0)	0

* w nawiasie należy podać dane dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół do minimum kadrowego

Wnioski: W ramach Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii zatrudnionych jest ogółem 221 nauczycieli akademickich w pełnym wymiarze czasu pracy, w tym 30 profesorów tytularnych, 33 osoby ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 152 ze stopniem naukowym doktora oraz 6 magistrów. Dla 217 nauczycieli akademickich pracujących w jednostce (czyli dla ok. 98 %) Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy.

Wyraźny trzon ogółu kadry Wydziału stanowią osoby ze stopniem naukowym doktora (ok. 69%). Profesorowie stanowią ok. 13 %, doktorzy habilitowani - ok. 15 %. Przedstawione dane jednoznacznie wskazują, iż kadra naukowa jest mocną stroną Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii, a sam Wydział jest jednostką wiążącą swój rozwój przede wszystkim z własną kadrami naukowo-dydaktyczną.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2005	8 (5)	3 (1)	2 (2)
2006	3 (2)	2 (1)	1 (0)
2007	3 (1)	4 (3)	1 (0)
2008	2 (2)	4 (4)	1 (1)
2009	1 (0)	0 (0)	1 (0)
Razem	17 (10)	13 (9)	6 (3)

Wnioski: Dostrzegalny jest regularny rozwój naukowy kadry Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii. Warto również zauważyć, iż większość uzyskanych przez pracowników WPAiE stopni i tytułów jest udziałem osób związanych z ocenianym kierunkiem. Zmniejszająca się ilość doktoratów pracowników Wydziału w ostatnich latach spowodowana jest faktem, iż zatrudniane są na nim przede wszystkim osoby już posiadające stopień naukowy doktora.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

- formalno-prawnych

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułu i stopni naukowych.

Do minimum kadrowego wliczani są nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego (§ 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144 poz. 1048, z późn. zm.). Dla pracowników wliczanych do minimum kadrowego na studiach II stopnia oraz jednolitych magisterskich uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy (zgodnie z wymogiem § 8 ust. 2 ww. rozporządzenia)

Dla wszystkich nauczycieli akademickich wliczonych do minimum kadrowego na bieżący rok akademicki zaplanowano osobiste prowadzenie na kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęć dydaktycznych w wymiarze przewidzianym przepisami prawa (§ 8 ust. 3 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego).

Oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego pozwoliły na stwierdzenie, że spełnione są warunki art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

- merytorycznych

Osoby wskazane do minimum kadrowego na kierunku „administracja” **I stopnia** stanowią: w **zakresie kierunku 17 osób, z czego 2 samodzielnych i 15 doktorów**, a w **dziedzinie nauki związanej z kierunkiem studiów 7 osób (2 samodzielnych i 5 doktorów)**. Na **II stopniu w zakresie kierunku jest 17 osób (6 samodzielnych i 11 doktorów)** i w

dziedzinie nauki związanej z kierunkiem studiów 7 osób – 7 doktorów. Na studiach **jednolitych magisterskich 11 osób w zakresie kierunku, z czego 5 samodzielnych i 6 doktorów i 5 osób w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem studiów (1 samodzielny i 4 doktorów).** Minimum kadrowe stanowi komplementarny zespół specjalistów z zakresu nauk o administracji.

- sformułowanie jednoznacznego wniosku dotyczącego spełnienia wymagań w zakresie minimum kadrowego.

Uczelnia spełnia wymagania przewidziane przepisami prawa dotyczące minimum kadrowego.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 11 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Wynosi 1: 79 przy wymaganym 1:180.

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej.

Analiza i ocena dokumentacji osobowej wraz z dorobkiem naukowym pozostałych nauczycieli naukowo – dydaktycznych prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku administracja w liczbie 109 osób: doktorów, doktorów habilitowanych i profesorów. Generalnie obsada nie budzi zastrzeżeń. Niemniej, należy bezwzględnie zmierzać do doskonalenia korelacji między obsadą zajęć a dorobkiem naukowym nauczycieli. Na uwagę zasługuje potrzeba wzbogacenia dorobku naukowego przez niektórych nauczycieli z grupy młodszej kadry z zakresu wykładanej problematyki. Należałoby zadbać, aby w obsadzie zajęć znaleźli się wykładowcy z zagranicy oraz praktycy z życia społeczno-polityczno-ekonomicznego.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Spotkanie odbyło się w dniu 16 kwietnia 2010 r. o godz. 14.00 w Auditorium A. Obecnych było około 40 osób. Spotkanie prowadził przewodniczący Zespołu Wizytacyjnego prof. Leszek Stadniczeńko. Na początku przedstawione zostały podstawowe założenia i cele wizytacji PKA, oraz podstawowe cele działania Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Misją PKA jest dbanie o ciągły rozwój jakości kształcenia na wizytowanych kierunkach, oraz podejmowanie ciągłych starań o utrzymanie należytej tożsamości kierunku *administracja*. Przedstawione zostały dotychczasowe doświadczenia wynikające z przeprowadzonych wizytacji na kierunku *administracja*. Potrzebą chwili jest przygotowanie uczelni w Polsce do szybkiego wdrożenia procesu bolońskiego w szkolnictwie wyższym. Stąd też wskazano na wiodącą rolę sylabusu do przedmiotu, który ma stać się wizytówką kierunku, wizytówką uczelni. Dobrze sporządzony sylabus wpisuje się w kształtowanie systemu szkolnictwa wyższego pod kątem deskryptorów kształcenia. Co razem tworzy komplementarność nauczania w uczelniach wyższych.

Ogromny potencjał kadrowy Uniwersytetu Wrocławskiego stawia cały czas aktualność pytania o miejsce nobliwej Uczelni na mapie kształcenia z zakresu administracji nie tylko w Polsce, ale i w Europie. Zwrócono uwagę na niezwykle istotną rolę wydziałowej komisji do spraw zapewnienia i monitorowania procesu jakości kształcenia na wizytowanym kierunku. Kierunek *administracja* w Uniwersytecie Wrocławskim posiada własną charakterystykę w skali Kraju ze względu na chociażby zatrudnienie wiodących administratywistów w Polsce. Warto jest więc podjąć starania i wysiłki do określenia własnego modelu nauczania administracji. W tym aspekcie brak specjalności w programie nauczania nie wpisuje się dobrze w misję nauczania.

Jak słusznie stwierdzono należy „pilnować czystości rasy administratywistów”. Jeden z nauczycieli obecnych na spotkaniu zwrócił uwagę na ankietyzację, której potrzeba istnienia jest bezsporna, jednak czy można poważnie podchodzić do ankiet wypełnianych przez studentów, którzy np. w ogóle nie uczestniczyli w zajęciach.

Zwrócono uwagę na poważny problem w zakresie nauczania na kierunku *administracja* na poziomie II stopnia osób, które ukończyły inne studia na poziomie I stopnia.

W obu przypadkach członkowie Zespołu Wizytacyjnego zwrócili uwagę na możliwość rozstrzygnięcia problemu czy to w ramach indywidualnych decyzji dziekana nakazującej wyrównanie programowe, lub też poprzez ciągłe monitorowanie procesu kształcenia, i rolę komisji wydziałowej do spraw zapewnienia jakości kształcenia. Spotkanie trwało godzinę.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Teczki osobowe nauczycieli akademickich spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286 z późn. zm.). We wszystkich teczkach znajdują się dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy i przebiegu zatrudnienia. Dokumenty znajdujące się w aktach są ułożone w porządku chronologicznym i ponumerowane. Teczki nie zawierają jednak wykazu znajdujących się w nim dokumentów.

Kopie dyplomów znajdujące się w aktach zostały poświadczone za ich zgodność z oryginałem. Sporadycznie spotkać można starsze kserokopie, które nie posiadają stosownego poświadczenia.

W aktach większości pracowników zgłoszonych do minimum kadrowego na kierunku administracja znajdują się aktualne zaświadczenia o odbytych badaniach lekarskich. Zaświadczenia tego brakuje w teczkach 9 z nich. W aktach pracowników znajdują się również aktualne zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Akty mianowania i umowy o pracę zawierają elementy wymagane przez przepisy prawa.

Uczelnia stosuje własny wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, który jednak zawiera nie wszystkie istotne informacje. Ponadto Uniwersytet posługuje się odrębnym oświadczeniem o zatrudnieniu w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy w rozumieniu ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Załącznik dodatkowy nr IVa – Uwagi szczegółowe dotyczące oceny prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Wnioski:

Uczelnia spełnia wymagania dotyczące spraw wchodzących w zakres tematyczny tego rozdziału a dokonana analiza i ocena pozwala stwierdzić, iż występuje możliwość zamierzonych celów w warunkach kadrowych jakie posiada Wydział.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej.

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego prowadzi rozległe oraz rozwinięte badania naukowe we wszystkich dziedzinach nauk administracyjnych, pozytywnie wpływające na ofertę programową oraz jakość prowadzonych zajęć dydaktycznych. Spora część badań oraz powstałych w ich wyniku publikacji jest wykorzystywana bezpośrednio w praktyce dydaktycznej; taki wniosek można wyciągnąć z analizy opracowań zalecanych w sylabusach, a także z bogatej oferty przedmiotów do wyboru, odzwierciedlającej kierunki badań prowadzonych przez pracowników Wydziału. Należy przy tym także zgodzić się z tezą zawartą w Raporcie samooceny, iż zaangażowanie pracowników w projektach badawczych krajowych, a także zagranicznych nie odpowiada jeszcze potencjałowi naukowemu Wydziału.

Podsumowując: ocena działalności naukowej prowadzonej przez pracowników Wydziału oraz powiązania wyników badań naukowych z kształtem programowym i praktyką dydaktyczną na studiach prawniczych należy ocenić jednoznacznie pozytywnie.

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych (z części studenckiej).

Na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego działa kilkanaście kół naukowych, wśród których znajdują się różnorodne gałęzie nauk prawnych. Koła naukowe zrzeszają się w Radzie Kół Naukowych. Dużą rolę w życiu Wydziału odgrywa ELSA Wrocław. Studenci rozwijają swoje zainteresowania Uniwersyteckiej Poradni Prawnej przy Instytucie Prawa Cywilnego. Organizacje studenckie otrzymują od władz Wydziału wsparcie finansowe, merytoryczne i organizacyjne. Studenci mają również szansę na uczestniczenie w wydarzeniach organizowanych przez pracowników Wydziału. Działalność kół naukowych sprzyja ponadto integracji studentów różnych kierunków studiów, gdyż w kołach zrzeszają się zarówno studenci kierunku prawo jak i kierunku administracja.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

Wydział realizuje kilka programów międzynarodowej współpracy naukowej, w tym: w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki, realizując temat pt. „Potencjał naukowo-dydaktyczny Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego w służbie ochrony prawnej konsumenta”; w Programie Ramowym Unii Europejskiej „European Research Area”, współrealizując projekt badawczy pt. „Electronic Communications Legal Expertise Transfer”; w programie „Automatyczny Inteligentny System Prawny”, współuczestnicząc w utworzeniu programu komputerowego spełniającego funkcje mobilnej bazy aktów normatywnych, wykorzystywanej w procesach tworzenia i stosowania prawa; w „Programme Droit francais et europeen des affaires”, realizowanym wspólnie z Universite Paris-Dauphine; w projekcie „General Principles of Social Security Law”; w „Program Transition Facility”, realizując projekt „E-document”. Zgodzić się należy z tezą zawartą w Raporcie Samooceny, iż potencjał naukowo-badawczy pracowników Wydziału powinien być w znacznie większym stopniu angażowany w przedsięwzięcia o charakterze międzynarodowych programów i projektów badawczych.

Podobnie należy ocenić wymianę międzynarodową studentów i kadry naukowo-dydaktycznej Wydziału. Uniwersytet Wrocławski realizuje obecnie 44 umowy LLP-Erasmus z partnerami zagranicznymi, dotyczące wymiany studentów i pracowników naukowych. W świetle liczby tych umów rzeczywista wielkość wymiany studentów i pracowników naukowych jest znacząca. Dla rozwoju dydaktyki w zakresie studiów administracyjnych istotne znaczenie ma funkcjonowanie na Wydziale (we współpracy z partnerami zagranicznymi) szkół prawa obcego: angielskiego i europejskiego, niemieckiego, francuskiego, amerykańskiego i austriackiego Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii uczestniczy w kilku programach współpracy międzynarodowej.

Do najważniejszych prac naukowych realizowanych wspólnie z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi należy zaliczyć:

Kontrola działania administracji - w dniach 13-16.09.2009 Instytut Nauk Administracyjnych, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii UWr oraz Zentrum für Rechts- und Verwaltungswissenschaften Cottbus Brandenburskiego Uniwersytetu Technicznego w Cottbus zorganizowały we Wrocławiu XVI. Polsko - Niemieckie Kolokwium Administratywistów.

Coroczne konferencje naukowe organizowane przez Zakład Prawa Administracyjnego Gospodarczego INA Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Katedrę Publicznego Prawa

Gospodarczego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (Konferencja Naukowa nt. „Zadania gminy w sferze gospodarczej”, 9-10 czerwca 2008, Poznań; Konferencja Naukowa nt.: Środki prawne publicznego prawa gospodarczego, 4-5 czerwca 2007, Wrocław).

Międzynarodowa Konferencja z okazji 10-lecia ERASMUSA w Polsce, 9 czerwca 2009 r., Wrocław zorganizowana przez Instytut Nauk Administracyjnych Zjazd Katedr Prawa Publicznego Gospodarczego nt.: Instrumenty i formy prawne działania administracji

gospodarczej, 20-22 września 2007 r. w Gniezno zorganizowany przez Zakład Prawa Administracyjnego Gospodarczego INA Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Katedrę Publicznego Prawa Gospodarczego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu Zjazd Katedr Prawa Administracyjnego i Postępowania Administracyjnego: Nowe problemy badawcze w teorii prawa administracyjnego 21-24.09.2008 r., Szklarska Poręba. VIII Doroczna Konferencja Stowarzyszenia Edukacji Administracji Publicznej nt.: Umowy w administracji, 27-29 maja 2007 r. we Wrocławiu, której współorganizatorem był Instytut Nauk Administracyjnych.

Na szczególną uwagę zasługują utworzone szkoły prawa w językach obcych, dostępne także dla studentów kierunku Administracja.

Na kierunku Administracja współpracuje w ramach programu LLP-Erasmus z 9 uczelniami zagranicznymi. W ostatnich trzech latach akademickich liczba studentów Wydziału wyjeżdżających na zagraniczne studia przedstawia się następująco: w roku akademickim 2006/2007 wyjechało 8 studentów administracji, w 2007/2008: 4 studentów, w 2008/2009: 12 studentów. W bieżącym roku akademickim rekrutację pomyślnie przeszło 7 studentów tego kierunku.

Z praktyk programu Erasmus Placements skorzystała w roku akademickim 2008/2009 1 studentka kierunku Administracja. W obecnym roku akademickim wyjedzie na praktyki również jedna studentka tego kierunku.

W roku 2007/2008 z programu wyjazdów kadry naukowej (Erasmus Teaching Staff Mobility) skorzystał 1 nauczyciel akademicki zatrudniony na Wydziale w ramach kierunku Administracja, w roku 2008/2009 z wykładami do uczelni zagranicznych w ramach programu Erasmus zrealizowano 3 wyjazdy pracowników naukowych przypisanych do kierunku Administracja. W bieżącym roku akademickim zaplanowano wyjazdy tego rodzaju dla 3 pracowników naukowych WPAiE.

Szereg wykładów w uczelniach zagranicznych prowadzonych jest w ramach uzgodnień dwustronnych. Rozwijana jest także współpraca naukowa, wydawnicza oraz wymiana

studentów z uniwersytetami w Wilnie oraz we Lwowie. Pracownicy naukowcy Wydziału wyjeżdżają na staże i stypendia m.in. do Bochum i Pragi. Wspólne kolokwia naukowe prowadzone są z naukowcami z ośrodków niemieckich, austriackich, francuskich, rosyjskich, rumuńskich, hiszpańskich i innych.

Załącznik Nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi.

Konkluzja: stan przedsięwzięć w zakresie współpracy międzynarodowej Wydziału świadczy o procesie umiędzynarodowienia dydaktyki i badań naukowych prowadzonych na Wydziale i zasługuje na pozytywną ocenę. Z wypowiedzi Władz Wydziału wynika wniosek, iż mają świadomość potrzeby intensyfikacji wysiłków w kierunku poszerzania skali współpracy międzynarodowej w zakresie badań naukowych oraz pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania tych badań, powiększania oferty zajęć w językach obcych i przyciągania studentów zagranicznych, a także zwiększania liczby pracowników Wydziału wyjeżdżających z wykładami za granicę.

Część VI. Baza dydaktyczna.

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i Internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii ma do dyspozycji 38 sal dydaktycznych, o łącznej powierzchni 3832,23 m², mieszczących się w 4 położonych w sąsiedztwie budynkach (A, B, C i D), z czego 3 połączone są łącznikiem (A, B i C). Z czego 10 to sale wykładowe, w tym 2 sale dla ponad 500 osób każda, 2 sale dla 238 osób każda, 1 sala dla 190 osób, 2 sale dla 176 osób każda, 1 dla 100 osób każda oraz 1 sala dla 84 i 1 sala dla 72 osób. W budynkach wydziału znajdują się również 3 pracownie komputerowe, posiadające łącznie 48 stanowisk komputerowych, w których odbywają się m.in. zajęcia z Technologii Informacyjnych. Część sal jest wyposażona w urządzenia multimedialne i możliwość połączenia z Internetem. W chwili obecnej trwają prace modernizacyjne realizowane przy wsparciu środków z Regionalnego Programu Operacyjnego (łączna kwota nakładów w 2010 roku wynosi ponad 1,5 mln zł). Budynki, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne, są przystosowane do kształcenia osób niepełnosprawnych. (szczegółowe dane o salach dydaktycznych zawiera załącznik nr 20). W budynkach znajdują się windy, które albo są ogólnie dostępne dla każdego, albo też klucz do windy osoba niepełnosprawna może otrzymać na portierni.

W trakcie wizytacji stwierdzono, że wizytowane sale dydaktyczne są należycie wyposażone, niektóre z nich posiadają specjalne miejsca dla osób niepełnosprawnych (sala komputerowa C1A i C1B – po 16 stanowisk w tym jedno specjalnie przystosowane). Na terenie całego budynku znajdują się liczne tablice ogłoszeniowe.

W budynku głównym znajduje się wydawnictwo w którym można nabyć podstawowe podręczniki, a kilkadziesiąt metrów od budynku znajduje się duża księgarnia wydawnictwa uniwersytetu wrocławskiego.

Biblioteka Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UW. należy do największych i najlepszych bibliotek prawniczych w Polsce. Zajmuje pomieszczenia w trzech budynkach Wydziału (łącznie 2980 m²): budynek D – 1912 m² (czytelnie: główna, naukowa, komputerowa, wypożyczalnia, magazyny, pokoje pracownicze) budynek A i C 1068 m² (czytelnia czasopism bieżących oraz magazyny piwniczne). Zasoby biblioteczne (wg stanu: na 30 listopada 2009 r.) wynosiły 148.039 wol. druków zwartych (zbiory po 1945 r. widoczne w katalog on-line <http://www.bu.uni.wroc.pl> – książki z oznaczeniem PAd przed sygnaturą), 54.381 wol. czasopism (ogółem - 1617 tytułów), w tym 434 tytułów bieżących czasopism (w

tym zagranicznych: 82 tytuły regularnie wpływające do Biblioteki poprzez kupno, dary i wymianę). Stan biblioteki pod względem podręczników niezbędnych do nauczania na kierunku *administracja* jest wzorcowy.

W Bibliotece działają 4 czytelnie:

- główna (o powierzchni 868 m²; 182 miejsca z wolnym dostępem do książek czasopism) – czynna 7 dni w tygodniu;
- naukowa (199 m² - 25 miejsc z wolnym dostępem do czasopism zagranicznych) – czynna 7 dni w tygodniu;
- komputerowa (217,6 m² - 50 miejsc) – czynna 6 dni w tygodniu;
- czasopism bieżących (zmniejszona w 2010 r. z 112 miejsc na 72 w związku z powstaniem w jej części nowej pracowni komputerowej dla studentów).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r., w sprawie książki obiektu budowlanego¹, w tablicy VI takiej książki powinien znajdować się wykaz protokołów okresowych kontroli stanu technicznego budynku przeprowadzonych przynajmniej raz w roku na podstawie art. 63 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo budowlane. W tablicy VII książki powinien znaleźć się wykaz protokołów okresowych kontroli stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu, przeprowadzanych co najmniej raz na 5 lat przeprowadzonych na podstawie art. 63 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane.

W trakcie wizytacji przedstawione zostały książki obiektów budowlanych w których odbywa się proces nauczania na kierunku *administracja*.

Budynek D.

Książka obiektu założona 29.10.2008 r., zawarte pełne dane identyfikacyjne obiektu, stan prawny i właścicielski. Znajduje się protokół z kontroli przewodów kominowych i dymowych oraz wentylacyjnych z 15 maja 2009 r., załączone zdjęcia stwierdzonych ubytków.

Zamieszczony protokół 5 letniej kontroli okresowej z 2008 r. Zamieszczony protokół kontroli stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego oraz sprawności instalacji elektrycznej i sanitarnej z 21 czerwca 2006 r. Zamieszczony wykaz przeprowadzonych kontroli: przeglądu technicznego budynku (18.04.2005 r.), oraz adnotacje o przeprowadzonych naprawach (1.12.2009 r., 29.10.2008 r.), oczyszczaniu ścian z graffiti.

¹ Rozporządzenie z dnia 3 lipca 2003 r., Dz.U. Nr 120, poz. 1134.

Budynek oddany do użytku w 2008 r., stąd brak 5 letnich okresowych przeglądów, gdyż dalej ważne są z dnia odbioru budynku.

Budynek A.

Zawarte dane identyfikacyjne obiektu, stan prawny, właścicielski. Protokół kontroli przewodów kominowych, dymowych oraz grawitacyjnych z 14.05.2009 r. Przeprowadzona kontrola roczna stanu budynku w 2009 r. Książka należycie prowadzona, zawiera wszystkie wymagane wpisy.

Budynek przy ul. Kuźniczej 46/47

Zawarte dane identyfikacyjne obiektu, stan prawny, właścicielski. W dziale VI książki obiektu budowlanego zawarty protokół kontroli okresowej stanu technicznej sprawności budynku. Daty kontroli zaprotokołowane: 20.12.2002 r., 24.02.2005 r., 1.12.2009 r. W dziale VII brak samych protokołów, jednak jest protokół z rocznej kontroli z 2009 r., oraz kontroli 5 letniej z 2008 r.

Budynek przy ul. Uniwersyteckiej 22/26

Załączony protokół z kontroli przewodów kominowych, dymowych oraz grawitacyjnych. Załączony protokół z kontroli instalacji odgromowej z 2.12.2008 r. – informacja, że instalacja nie nadaje się do użytku i nie spełnia swojego zadania. Zamieszczony protokół z okresowej kontroli stanu technicznego i przydatności do użytkowania całości budynku oraz sprawności instalacji elektrycznej i sanitarnej – z dnia 31.07.2006 i 24.02.2005 r. załączony protokół przeglądu 5 letniego.

We wszystkich budynkach stwierdzono istnienie zapisów o przeprowadzeniu odpowiednich kontroli, w dziale VI lub VII książki, choć niektóre przeglądy wydają się nie być dokonywane cyklicznie, i w tym zakresie działania wymagają cykliczności zgodnej z obowiązującymi przepisami.

Baza Uczelni jest na dobrym a w niektórych pomieszczeniach na wysokim poziomie. Większość wizytowanych pomieszczeń w których odbywa się proces dydaktyczny jest należycie wyposażona, są przestronne i wygodne dla studentów.

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia.

Studenci dobrze oceniają bazę dydaktyczną Wydziału. W opiniach studentów szczególne uznaje zyskują wyremontowane sale dydaktyczne, które są najlepiej wyposażone. Wydział ma częściowy dostęp do bezprzewodowego internetu. Budynek jest częściowo przystosowany do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Do budynku jest doprowadzony

podjazd dla niepełnosprawnych, a na każde piętro można dotrzeć windą. Szczególnie dobrą ocenę studenci wystawiają budynkowi D, w którym znajdują się najlepiej wyposażone sale. Studenci Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii korzystają z 6 domów studenckich Uniwersytetu Wrocławskiego. Koszt zakwaterowania zależy od standardu domu studenckiego od 290 zł do 405 zł miesięcznie. Studenci doceniają zaangażowanie władz Wydziału w remontowanie starszych obiektów dydaktycznych. Baza gastronomiczna Wydziału nie podlegała zastrzeżeniom ze strony studentów, jest ona dostępna także dla studentów niestacjonarnych. Baza sportowa jest urozmaicona i pozwala na uprawianie kilkudziesięciu dyscyplin sportowych.

Wnioski:

Istniejąca infrastruktura materialna Wydziału stwarza możliwości realizacji zadań naukowo – badawczo – dydaktycznych. Biblioteka Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UW r. należy do największych i najlepszych bibliotek prawniczych w Polsce. Zajmuje pomieszczenia w trzech budynkach Wydziału (łącznie 2980 m²).

Budynki, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne, są przystosowane do kształcenia osób niepełnosprawnych.

Zasoby biblioteczne (wg stanu: na 30 listopada 2009 r.) wynosiły 148.039 wol. druków zwartych .

Baza Uczelni jest na dobrym, a w niektórych pomieszczeniach na wysokim poziomie. Większość wizytowanych pomieszczeń w których odbywa się proces dydaktyczny jest należycie wyposażona, są przestronne i wygodne dla studentów.

Wydział ma częściowy dostęp do bezprzewodowego Internetu. Budynek jest częściowo przystosowany do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Do budynku jest doprowadzony podjazd dla niepełnosprawnych, a na każde piętro można dotrzeć windą.

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

W Uniwersytecie Wrocławskim działa samorząd studencki w oparciu o Regulamin Samorządu Studenckiego Uniwersytetu Wrocławskiego, którego zgodność ze Statutem uczelni oraz ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym została stwierdzona przez Senat uczelni w formie uchwały. Samorząd studencki posiada swoje biuro, wyposażone w sprzęt biurowy. Wsparcie finansowe jest udzielane przez uczelnię w oparciu o

wyodrębnioną część budżetu uczelni przeznaczoną na projekty studenckie realizowane przez samorząd studencki, ponadto uczelnia przyznaje dotacje celowe na projekty, które cieszą się największym zainteresowaniem. Zdaniem studentów zaangażowanych w działalność samorządu studenckiego jest to wsparcie zapewniające sprawne funkcjonowanie. Studenci posiadają, zgodnie z art. 61 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, udział w Senacie uczelni. Przedstawiciele studentów włączają się w pracę komisji tworzonych przez władze uczelni. Studenci są członkami komisji senackich, rady bibliotecznej, komisji dyscyplinarnych. Przedstawiciele samorządu są członkami Rady Wydziału, w której stanowią wymagany udział procentowy w jej składzie. Studenci wchodzi w skład komisji wydziałowych (Komisja Dydaktyczna – 2 studentów, Komisja Rozwoju Wydziału – 1 student, Komisja Finansowa – 1 student, Komisja Współpracy z Zagranicą – 1 student, Komisja Biblioteczna – 1 student). Po przeprowadzonej wizytacji można stwierdzić, iż uczelnia i jej jednostki organizacyjne, zapewniają odpowiednie warunki materialne do działalności samorządu studenckiego.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki.

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej należy do kompetencji Dziekana. Kompetencje te nie zostały przekazane Komisji Stypendialnej. Instancją odwoławczą dla decyzji Dziekana jest Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego. Na szczeblu Wydziału została powołana Komisja ds. Pomocy Materialnej Samorządu Studentów, która opiniuje sprawy związane z dystrybucją świadczeń.

Wydział przedstawił w trakcie wizytacji przykładowe decyzje o przyznaniu i odmowie świadczenia. Decyzje spełniają wymogi art. 107 Kodeksu Postępowania Administracyjnego, zgodnie z art. 207 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Liczba studentów kierunku administracja korzystających ze świadczeń pomocy materialnej w roku akademickim 2009/2010.

L.p.	Rodzaj świadczenia	Kwota świadczenia w zł	Liczba studentów otrzymujących świadczenie
1.	Stypendium socjalne	300 - 560	351
2.	Stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych	250 - 600	56
3.	Stypendium za wyniki w nauce	320 - 500	551
4.	Stypendium za wyniki w sporcie	470	19
5.	Stypendium na wyżywienie	220 - 250	351

6.	Stypendium mieszkaniowe	290 - 390	103
7.	Zapomoga	500 - 1000	16
8.	Stypendium MEN	1300	-

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

W trakcie spotkania ze studentami poruszono problemy związane z organizacją studiów. Najczęściej pojawiającym się problemem były trudności związane z umożliwieniem studentom studiowania w trybie indywidualnego toku studiów. Studenci uważają, że odmowa przyznania takiego toku studiów jest niemalże automatyczna i nie istnieją kryteria przyznania prawa do takiego toku studiów. Poważnym problemem zgłoszonym przez studentów jest brak możliwości poprawy ćwiczeń i tym samym kierowanie takich studentów na powtarzanie roku (Uchwała nr 15/2009 Rady Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 18 maja 2009 r. w sprawie zasad i warunków zaliczania semestru (roku) na jednolitych studiach magisterskich, studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz w innych sprawach dydaktycznych na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego). Tymczasem studenci oczekują umożliwienia im powtarzania np. kolokwium zaliczeniowego i podejścia do egzaminu.

Studenci zwracają również uwagę na potrzebę z informatyzowania dokumentacji studiów. Jednak wyrażają obawę o bezpieczeństwo ich danych osobowych. Studenci zauważyli, że zdarza się, iż wyniki ogłaszane w gablotach na Wydziale zawierają imiona i nazwiska studentów. Zdaniem studentów konieczne jest również lepsze zabezpieczenie danych osobowych w systemie informatycznych, gdyż obecnie nie mają przekonania, że system logowania przy użyciu numeru PESEL jest bezpieczny.

Załącznik dodatkowy nr VIIa – Uwagi szczegółowe do oceny spraw studenckich.

Wnioski:

Na podstawie przeprowadzonej analizy i oceny tej części raportu należy stwierdzić, iż uczelnia nie spełnia niektórych podanych kryteriów zawartych w załączniku. Studenci wyrażają obawę o bezpieczeństwo swych danych osobowych. W Uniwersytecie działa samorząd studencki zgodnie ze statutem i regulaminem samorządu studenckiego.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

Ocena zgodności prowadzonej w uczelni dokumentacji toku studiów, w tym albumu studentów, księgi dyplomów, teczek osobowych studentów i absolwentów, kart okresowych osiągnięć studenta i indeksów, wydawanych dyplomów i suplementów z przepisami prawa.

Album studenta i księga dyplomów są prowadzone w formie elektronicznej, centralnie dla całej Uczelni. Album studenta prowadzony jest zgodnie z wymogami § 9 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634). Numer albumu przypisany jest studentowi na wszystkich kierunkach i poziomach studiów realizowanych przez studenta w Uczelni. Numer ten odpowiada numerowi wpisanemu w indeksie studenta i w legitymacji studenckiej. Sposób prowadzenia księgi dyplomów spełnia nie wszystkie wymagania wynikających z § 11 ust. 3 powyższego rozporządzenia.

Protokoły zaliczenia przedmiotu są prowadzone zasadniczo zgodnie z wymogami § 10 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Analiza losowo wybranych teczek studentów oraz osób skreślonych z listy studentów, wykazała, iż są one prowadzone poprawnie i zawierają wymagane dokumenty, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.

Stwierdzono, iż prawie wszystkie decyzje wydawane w indywidualnych sprawach studenckich zawierają wymagane przepisami prawa elementy treściowe.

Oglądowi poddano losowo wybrane indeksy i karty okresowych osiągnięć studenta. Nie stwierdzono w nich poważnych uchybień. Rejestr wydawanych indeksów i legitymacji jest prowadzony w sposób tradycyjny. Wpisy są sporządzane zgodnie z § 8 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Oglądowi poddano losowo wybrane dyplomy i suplementy oraz dokumenty związane z procesem dyplomowania. Niektóre dyplomy i suplementy sporządzane są z przekroczeniem terminu określonego w przepisach ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Ponadto numer dyplomu nadawany jest niezgodnie z § 11 ust. 3 powyższego aktu.

Protokoły egzaminu dyplomowego są prowadzone prawidłowo (stosownie do § 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów). Nie stwierdzono uchybień w pozostałej dokumentacji związanej z procesem dyplomowania.

Załącznik dodatkowy nr VIIIA – Uwagi szczegółowe do oceny dokumentacji toku studiów.

Wnioski:

Analiza dokumentacji toku studiów pozwoliła na stwierdzenie, iż jest ona prowadzona w sposób prawidłowy. Dostrzeżono jedynie nieliczne niedociągnięcia, które nie wpływają na ogólną pozytywną ocenę tego aspektu działalności Uczelni.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta		X			
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania		X			
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna	X				
Cz. II	Efekty kształcenia		X			
Cz. V	Badania naukowe		X			
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		
Cz. VI	Baza dydaktyczna		X			
Cz. I, VII	Sprawy studenckie			X		
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki		X			
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem		X			
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia		X			

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce (uzasadnienie powinno nawiązywać do uwag zawartych w treści raportu) oraz ewentualne zalecenia.

Uniwersytet Wrocławski, w tym Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii ma w sposób prawidłowy określoną swoją misję, cele, zdefiniowaną i ugruntowaną tożsamość w świadomości jej społeczności oraz w kraju i regionie posiada bogaty potencjał umożliwiający dalszy rozwój naukowo badawczy i kształceniowy na ocenianym kierunku. Wypracowanie tej pozycji było możliwe dzięki długoletniemu zaangażowaniu władz Wydziału i kadry w tworzeniu warunków do pracy naukowo dydaktycznej. Oceniana jednostka spełnia standardy kształcenia. Wskazane w poszczególnych częściach raportu uchybienia i realizacja zaleceń w nich zawartych niewątpliwie przyczyni się do podniesienia jakości kształcenia poprzez wdrożenie w pełni wewnętrznego systemu jakości i realizacji celów strategicznych Wydziału.

**Raport sporządził na
podstawie raportów cząstkowych**

Leszek Stadniczeńko

W odpowiedzi na raport Władze uczelni odniosły się do sformułowanych w raporcie uwag przedstawiając dodatkowe informacje, wyjaśnienia i stosowne dokumenty, nie uzasadniają one jednak zmiany uprzednio sformułowanych ocen.